

LOVRANSKI LIST

Glasilo Općine Lovran ■ Izdavač: Općina Lovran ■ Uli. m. Tita 41, 51415 Lovran ■ Godina: XVI ■ prosinac 2022. ■ ISSN 1845 - 9609

Dolazi i taj dan - lovranske udruge uskoro u novom domu

Dugo željena i potrebna investicija uređenja novoga lovranskoga društvenoga doma na području bivše vojarnje Lokva, konačno je dobila „zeleno svjetlo“. Početkom rujna potpisan je ugovor o izvođenju radova na rekonstrukciji desetljećima napuštenog i devastiranog prostora zgrade uz postojeće nogometno igralište. U ime Općine Lovran ugovor je potpisao načelnik Bojan Simonič, a u ime izvođača Amir Okić, direktor X.O.A. Gradnja d.o.o. iz Rijeke. Ovime će se konačno riješiti „krov nad glavom“ za brojne lovranske udruge, koje su morale iseliti iz starog Društvenog doma, i koje su zadnjih pet godina svoju aktivnost nastavile u alternativnim i privremenim prostorima na raznim lokacijama Lovrana.

Radovi na projektu rekonstrukcije bivše zgrade vojarnje u novi Društveni dom u Lovranu započeli su krajem rujna, a s prvim danima listopada krenuli su i konkretni radovi na ovoj brownfield zgradi. Treba reći da je ovu zgradu budućeg Društvenog doma Općina Lovran kupila još 2008. godine od poduzeća „Graditelj“ Matulji u stečaju.

IZVOĐAČE IZNENADILO DOBRO STANJE KONSTRUKCIJSKIH ELEMENATA

Novouređeni prostor Društvenog doma imat će 1.420 kvadratnih metara korisne površine, a nalazit će se između nekadašnje zgrade „Soleko“ na jednoj strani te zgrade nekadašnje kotlovnice praonice rublja na suprotnoj strani.

Za realizaciju ovog značajnog i za brojne lovranske amatere vrijedan projekt iz Europskih strukturalnih i investicijskih fondova osigurano je 88% bespovratnih sredstava, što iznosi 7.788.013,87 kuna te

1.200.860,19 kuna od strane Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, dok će ostatak do ukupne vrijednosti projekta od 10,2 milijuna kuna osigurati iz svog Proračuna Općina Lovran za 2022. godinu.

U sklopu ovih radova izradit će se nova međukatna konstrukcija, zamijeniti kompletna vanjska stolarija, obnoviti i opremiti unutrašnjost objekta. Prvi pokazatelji nakon započetih radova iznenadili su izvođače dobrim stanjem konstrukcijskih elemenata, budući da je zgrada građena tridesetih godina prošlog stoljeća.

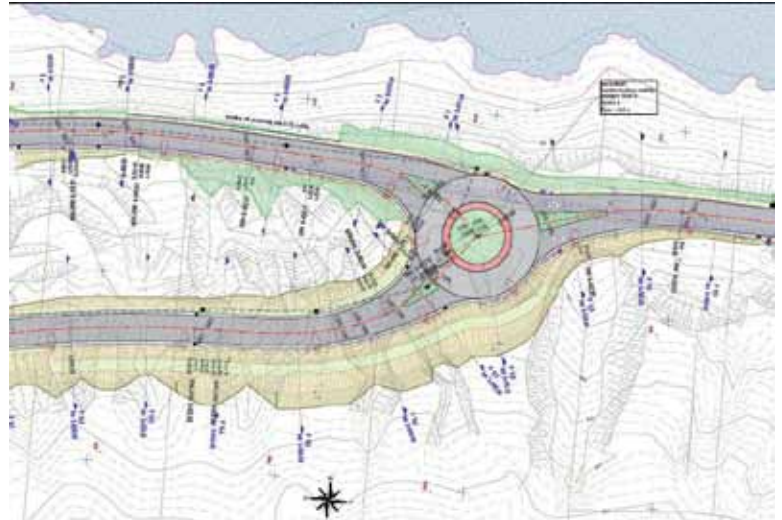
NOVI DOM ZA DVADESETAK UDRUGA

Nakon uređenja u prostorima novog Društvenog doma Lovran trajno će svoj smještaj u njemu naći dvadesetak udruga s područja Lovrana, a jedan polivalentni prostor bit će dostupan i ostalim korisnicima. Budući da je do sada u suterenu djelovao HNK „Lovran“, oni ostaju i dalje u istom prostoru, nakon što se sve prostorije kompletno adaptiraju i uredi prema sadašnjim nogometnim standardima, uključujući i svlačionice. U prizemlju objekta nalazit će se prijemni hol za posjetitelje, konferencijska dvorana i uredski prostori, dok će na katu uz uredske prostorije biti uređena i multifunkcionalna dvorana.

Brojni amateri, članovi lovranskih društvenih, sportskih i kulturnih društava, udruga i klubova s radošću su dočekali ovaj trenutak nastajanja budućega Društvenoga doma, koji će za sve njih značiti povratak „na staro“, na aktivnosti koje će uveliko unaprijediti rad, a time i potaknuti mlade u njihovo veće uključivanje u aktivnosti koje se nude u našem Lovranu.

Kvalitetna prometna povezanost garantira napredak

Dogovorom općina Istre i Rijeke te predstavnika Republike Hrvatske i mjerodavnih tijela kao i stručnih institucija, nakon višegodišnjih rasprava u Opatiji je još 1970. godine prihvaćeno kao optimalno rješenje izgradnja tunela i pristupnih cesta, što se pokazalo kao dobro i kvalitetno prometno povezivanje Istre s ostatkom Hrvatske. Tada je savladan masiv Učke u duljini od 5.062 metara na nadmorskoj visini od 500 metara, a puštanjem tunela u promet 1981. godine ostvarena težnja stanovnika Opatijske rivijere da se rastereti priobalni promet, jer ceste su s godinama postajale sve opterećenije ne samo u ljetnim već i ostalim mjesecima godine.

Ideja o izgradnji obilaznice ovog dijela Liburnije ponovno je zaživjela početkom 2000.-tih, ali je i tada već više od desetljeća trasirana Liburnijska zaobilaznica pala u drugi plan. Zamišljena trasa ove iznimno važne prometnice trebala se graditi u fazama. Njena gradnja se intenzivirala u razdoblju od 2017. do 2020. godine, za što su izrađeni projekti, dozvole i brojni elaborati. Vrlo zahtjevan teren tzv. „treće ceste“ zahtijevao je gradnju brojnih vijadukata i tunela što se u startu odmah pokazalo vrlo skupim. Izgradnjom tunela Učka, a naročito skore izgradnje druge nove cijevi tunela Učka, zajedno s pristupnom autocestom A8 s obje strane tunela, pitanje Liburnijske ceste kao zaobilaznice na predviđenoj trasi postalo je upitno i ekonomski neopravdano.

Budući da je za sadašnju prometnu povezanost Hrvatske bitno osigurati pristup na mrežu autocesta na što pristupačiji način, to je ideja o izgradnji alternativnog pravca, koji bi djelomično bio na trasi Liburnijske zaobilaznice, a ostatak na trasi do spoja na autocestu kod tunela Učka, bio sve prihvatljiviji.

GRADNJA ČVORA DOBREĆ

Početkom srpnja ove godine na tunelu Učka potpisan je sporazum o izgradnji spojne ceste Dobreć – PUO Kvarner između Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Grada Opatije, Općine Lovran, Općine Mošćenička Draga, Bina – Istra d.d. i Županijske uprave za ceste PGŽ. Ovaj Sporazum definira gradnju budućeg čvora Dobreć, a ujedno spoja na budući Istarski ipilon, ali i gradnju buduće ceste. U vrijeme gradnje čvora Dobreć koristit će se postojeća cesta, a buduća županijska cesta spojiti će čvor Dobreć s Lovranom. To će biti ujedno nova zaobilaznica Opatije i zapadnog dijela PGŽ-a koja bi trebala rasteretiti postojeću cestu – Novu cestu iznad Opatije koja ide prema Lovranu i Mošćeničkoj Dragi. To će omogućiti kvalitetniji i bolji život stanovnika ovog kraja. Realizacija ove nove Liburnijske zaobilaznice bit će znatno jeftinija i vrijeme gradnje znatno kraće.

Nakon što Županijska uprava za ceste isprojektira tu cestu u duljini od 6,5 kilometara, krenut će se u iznalaženje potrebnih financijskih sredstava za njenu gradnju. Velika su očekivanja da će se u to uključiti Europski fondovi uz pomoć Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Primorsko-goranske županije te Grada Opatije i Općina Lovran i Mošćenička Draga.

LOVRANSKA DIONICA TRASE

Rekonstrukcijom sadašnjeg smjera pristupne ceste iz Dobreća prema ulazu u tunel Učka s Kvarnerske strane – budući čvor Dobreć, omogućit će njenu prekategoriaciju u višu kategoriju prometnice, čime će se brže i jednostavnije omogućiti prilaz Opatijskoj rivijeri. To je od posebnog značaja za ljetne mjesecima kao i za tranzitni promet koji će tako rasteretiti postojeće prometnice u priobalju. Budući da će ova pristupna cesta prolaziti područjem Grada Opatije i Općine Lovran, to će svaka od ovih jedinica lokalne samouprave svoju dionicu graditi usklađeno zajedničkom projektom zadatku.

Lovranska dionica trase ove pristupne ceste do čvora Dobreć prolazit će jednim dijelom od „Jira“ do lovranskoga groblja trasom postojeće prometnice, koja će doživjeti korekcije i proširenja. Nastavak prometnice od naselja Zaheji, gdje se planira novi kružni tok, kretat će se smjerom iznad predjela Brajdice, Rezine i Peharova sve do sadašnjeg Hotela Pansion Stanger. Tu bi se blagim silaznim nagibom prometnica spojila na novoizgrađeni kružni tok na kojem bi se spojila na sadašnju prometnicu u smjeru Medveje ili Lovrana.

Ovogodišnje obilježavanje blagdana sv. Roka u Lignju tradicionalno se proslavilo pučkom veselicom Rokova i blagdanskim misom u maloj crkvi koja nosi ime ovog sveca. Osim ove tradicije ovogodišnja Rokova bit će povijesno upamćena po svečanom otvorenju novouređenog bočališta u sklopu postojećeg Društvenog doma Liganj. Veliki je to dar za sve boćare Lovranštine, a posebno za članove Boćarskog kluba „Lovran“, koji ove godine obilježavaju pola stoljeća svog djelovanja. Na svečanosti otvaranja novouređenog bočališta u Lignju, uz brojne mještane Lignja i okolice, našli su se i brojni bivši i sadašnji boćari, koji su s neskrivenom radošću dočekali ovaj svečani i toliko dugo iščekivani trenutak. Važnost ovog čina za razvitak boćanja na Lovranštini, ali i cijeloj Liburniji, iskazali su svojom nazočnošću i prigodnim riječima pozdravili sve prisutne načelnik Općine Lovran Bojan Simonič, načelnik Općine Mošćenička Draga Riccardo Staraj i gradonačelnik Grada Opatije Fernando Kirigin. Svi su gosti u svom obraćanju poželjeli nastavak dobre suradnje i uspješne sportske rezultate boćarima u budućnosti.

Ponosan na ovaj svečani trenutak načelnik Općine Lovran Bojan Simonič rekao je prije prve bačene boće:

Puno truda je uloženo u ovaj projekt i drago mi je da su svi koji su sudjelovali u njemu dobili priliku biti na otvorenju. Mislim da je to najljepši poklon za generacije Lovranaca koji su ostavili neizbrisiv trag u hrvatskom boćanju i vjetar u leđa za buduće generacije. Posebno mi je drago, jer su mi moji kolege gradonačelnik Opatije Fernando Kirigin te draški načelnik Riccardo Staraj došli dati podršku kod prve boće – važna je to poruka svima da je samo iskrena suradnja, koliko god da bio teži - jedini ispravan put prema napretku.

BOĆA JE HIĆENA

U nastavku svečanosti prigodnim riječima prisutnima se obratio i predsjednik BK „Liganj“ Amir Beganović te Denis Peršić, predsjednik Hrvatskog boćarskog saveza, koji je ujedno i presjekao vrpču i time službeno predao bočalište na korištenje. Budući da se staze smatraju otvorenima tek kada se na njima zakotrljaju prve boće, ta je čast pripala najdugovječnijem boćaru Ermanu Jurinoviću – Đokeru i Josipu Španjolu – Bepu, zaslužnome za izgradnju joga na mjestu današnjeg bočališta.

Drugu stazu otvorio je perspektivni junior BK „Lovran“ Ivan Rupčić, a treću su stazu bačenom boćom svečano otvorili Amir Beganović i Dinko Sirotnjak, predsjednici BK „Liganj“ i BK „Lovranska Draga“. Četvrtu stazu zajednički su otvorili Bojan Simonič, Riccardo Staraj i Fernando Kirigin, načelnik Općine Lovran, načelnik Općine Mošćenička Draga i gradonačelnik Grada Opatije. Ovu svečanost svojom su nazočnošću uveličali izbornik Hrvatske boćarske seniorske reprezentacije Vjekoslav Matetić, predsjednik Zajednice sportskih udruga Općine Lovran Tin Matulja i predsjednik BK „Lovran“ Anton Bučević.

HVALEVRIJEDAN PROJEKT

Općina Lovran uložila je 1,8 milijuna kuna s PDV-om u ovu rekonstrukciju koja je obuhvaćala bočalište i pomoćne prostorije koje se nalaze u sklopu Društvenog doma. Dosadašnje natkriveno bočalište je prošireno i umjesto dvije sada ima četiri staze i galeriju za gledatelje, koji će tako moći nesmetano pratiti ligaška natjecanja boćara. Ovom rekonstrukcijom bočališta ubuduće će se moći odigravati prvenstveni susreti svih ligaških rangova, neometani od vremenskih uvjeta koji vladaju tog trenutka. Osim ove rekonstrukcije sportske dvorane uređene su i tri svlačionice sa sanitarnim prostorijama te pomoćne prostorije koje se nalaze u sklopu doma. Novi boćarski jog u Lignju pod krovom moći će koristiti članovi BK „Liganj“, koji se natječu u 3. županijskoj boćarskoj ligi, boćari BK „Lovranska Draga“, koji nastupaju u 2. županijskoj ligi, a najveći iskorak u financijskom i sportskom planu dobili su boćari BK „Lovran“, koji će biti rasterećeni brige oko treninga i igranja ligaških natjecanja svih starsnih ekipa, koje su do sada morali održavati zakupom bočališta u

Društveni dom Liganj bogatiji za novouređeno bočalište

■ Pišu: Radovan Trinajstić i Lea Leonarda Pašić

susjednoj lki ili na riječkom bočalištu. To se posebno odnosilo na zimski dio natjecanja kada su se turniri mogli održavati samo „pod krovom“, a kojeg na Lovranštini nije bilo. To će znatno unaprijediti i kvalitetu boćanja u ovom klubu, u vremenu kada je trend da mladi nadolaze i bave se ovim sportom. Prvenstveno se to odnosi na kadetsku i juniorsku ekipu kluba u Lovranu, koje se natječu u zimskom razdoblju. Impuls je to koji bi trebao u klubove ovog kraja dovesti mnoge mlade, jer ovaj sport ima sve više pobornika među mladima u našoj sredini.

SPORT, ZAJEDNIŠTVO, BUDUĆNOST

Među brojnom publikom koja je došla na svečanost bio je i predsjednik Općinskog vijeća Općine Lovran Sanjin Sirotnjak, koji je u jednom dahu rekao:

„Ja nekako više volim govoriti o ciljevima projekta i ča taj projekt znači za zajednicu. Sport, zajedništvo, budućnost. Sport povezuje ljudi, on je jamac zdravlja i to psihofizičkoga. Sport nas vadi pobjeđivat, ali i gubit. Danaska smo sigurno svi pobjednici. Bočalište je mesto ko spaja staro i mlado, ženske i muški, najbliži susedi, ali i oni prekogranični. Zato Van/nan i želim da ovi jogi nikad ne miruju. Budućnost. Budućnost je va mladeh. Resursi, pa tako i ovi jogi, mesto su kade se mladi moru i moraju okupljat, a mi si skupa moramo delat na promocije i još večen ulaganju va sport i mlade. Hvala svemi ki su na bilo ki način pridonесли da se ovaj projekt započne i fini. Ali isto tako semi onemi ki su nastali da se tradicija boćanja ne zatare. Bočadorima želim puno divnih uspomena, dobrih igara i dignuteh pehari na oven joge.“

I ZA KRAJ DOBRA ZABAVA

Kako tradicija nalaže na Rokove nikad ne smije nedostajati dobre zabave. Članice i članovi Udruge „Ognjišće“ dali su stoga i ovoga puta svoj gastronomski doprinos svečanosti. Po recepturi Ivanke Štanc pripremljena je tradicionalna kisela repa s fažolom za sve posjetitelje. Dobrog ića i pića bilo je obilato, tako da nitko nije otišao kući gladan, a za dobru atmosferu i ples pobrinuo se Trio Andreas.

Dve, tri besedi od ovoletnje Marunadi

Marunada je bila i ostala gastro manifestacija Lovrana broj jedan. To je fešta na kojoj zabavu za sebe pronajdu i veli i mići, i mladi i stariji. Marunada je užanca ka se neće nikada zatrt, a to nan potvrjuju i programi ki su se tradicionalno održali i ovo leto u čast 47. Marunade. Tri oktobarska vikenda dobre zabave, druženja i sportskih natjecanja va Lovrane, Dobreću i Lignju. A i vreme nas je ovo leto poslužilo. I zato jedan veseli „Živili“ za Marunadu, a kako drugačije nego z noven koktelun od maruna kega je osmisliil Asmir Brkić va svojen noven ugostiteljsken objekte „Ritual de vida“! I ni to se, bilo je va restoraneh i kavanah i čuda drugeh slašćic – slatkeh i slaneh. Hit je bil sladoled od maruna. Lovranska štoria« Tomaša Maglice je jedna od prvoklasneh novitadi. To je sladoled od maruna preleven marmeladun od črešanj i preljevom od pistacija, ki zelenun bojum asocira na šparugu. Izvorni lovranski sladoledni tris.

A po prvi put su gelato od maruna proizveli i va gelaterije aROMA na lovransken mulu ča je za svaku pohvalu. Domaćice ke su pak arivale spravit malo maruna va duboko, neka na internete poišču recept za Tiramisù od maruna. Isto slašćica za prsti polizat. Reklo bi se neodoljiva, kako ča je i cela „Marunada“ neodoljiva.

Teh dan od Marunadi je sve bilo lepo, puno radosti, veselja i smeha. Celi dan se je zabavjalo, tancalo i kantalo i ki pečen marun pojilo. Večernji koncerti Psihomodo popa i Gobca, Daleke obale i Gustafi na najjače su stepili i „zapalili“ brojnu publiku željnu zabave i dobre atmosfere. To je baš ono ča nan je sven rabilo. Dve leta je bil „lockdown“, ni bilo lahko, ali sve pasa pa će trebe i ta korona nas već jedanput pustit na mire!

I dok su neki bili samo „promatrači“, jili, pili i uživali, neki su planinarili, jedrili, hitali boće, neki udice, a oni najmlaji lepo se igrali i marunići papali. Pa pročitajte va nastavke kako je to bilo.

49. boćarski turnir „Marunada“

■ Piše: Radovan Trinajstić

Tradicionalni 49. boćarski turnir "Marunada" uspješno je održan u nedjelju 9. listopada u organizaciji članova Boćarskoga kluba Lovran. Na turniru, koji se igrao u parovima, nastupilo je 12 ekipa. Uz domaćina Lovrana, koji je nastupio sa dvije ekipe, igrali su još boćari iz Podhuma, Vargona iz Rijeke, Marinići i Sv. Jakov iz Jadranova, te kao poseban gost turnira stigla je reprezentacija Hrvatske. Iz Slovenije su nastupile superligaške ekipe Postojna, Sežana, Ilirska Bistrica i Zabiče te iz Italije ekipa iz Muggie. Sve utakmice su održane po lijepom sunčanom vremenu na lovranskom jogu, a ekipe su bile podijeljene u 4 grupe po tri ekipe. Nakon međusobnog razigravanja unutar grupe, dvije najbolje plasirane ekipe iz svake grupe nastavile su eliminacijsko natjecanje sve do finalnih utakmica. Tako je u polufinalu ekipa Lovran I pobijedila rezultatom 13:4 ekipu reprezentacije Hrvatske, a u drugom polufinalnom susretu ekipa Sv. Jakova bila je bolja od ekipe Lovran II rezultatom 9:8. U borbi za 3. mjesto na turniru, nakon neizvjesne završnice, ekipa Lovran II pobijedila je tijesnim rezultatom reprezentaciju Hrvatske sa 6:5. Finalni susret pripao je domaćoj ekipi Lovran I, koja je boljom igrom pobijedila ekipu Sv. Jakov iz Jadranova rezultatom 12:8. Konačni plasman na turniru je: 1. mjesto Lovran I u sastavu Siniša Brkljača i Franko Krulčić, 2. mjesto Sv. Jakov u sastavu Leon Petz i Damir Poslek, 3. mjesto Lovran II u sastavu Anton Bučević i Nevio Lazarić i 4. Reprezentacija Hrvatske u sastavu Filip Klarić i Lovro Šipek.

Za najboljeg koštadora proglašen je Anton Bučević - Lovran II, dok je za najboljeg izbjajača na turniru proglašen Damir Laginja iz slovenske ekipe Zabiče. Najboljim boćarom na ovom lovranskom turniru proglašen je Siniša Brkljača - Lovran I. Na kraju turnira sve najbolje plasirane ekipe i pojedinci nagrađeni su od strane organizatora lijepim peharima i medaljama.

Ovogodišnje održavanje turnira uklopilo se u program obilježavanja 50. godišnjice postojanja Boćarskoga Kluba Lovran. Svojom sponzorskom pomoći u održavanju turnira pripomogli su Općina Lovran i njena Turistička zajednica, Zajednica športskih udruga PGŽ-a i lovranski hotel "Excelsior".

13. kup „Mića žajica“ i najveća ulovljena riba lenica

■ Piše: Radovan Trinajstić

U programu ovogodišnje 47. Marunade, u subotu 15. listopada, na lovranskom mulu uspješno je održan 13. KUP "Mića žajica" za natjecatelje u sportskom ribolovu, koji su polaznici škole ribolova starosti do 12 godina. Natjecanje je okupilo 29 mladih ribara iz sportskih ribolovnih društava: „Luben“ Rijeka, „Preluk“ Matulji, „Jadran“ Opatija, „Ičići“ Ičići te iz redova domaćina i organizatora natjecanja „Zubatac“ Lovran. Po lijepom i sunčanom jesenskom danu tijekom dvosatnog natjecanja ukupno je ulovljeno 295 primjeraka ribe sa ukupnom težinom od 8.718 grama. Samo natjecanje bilo je neizvjesno do samog kraja, a lovilo se po sistemu "lovi i pusti u more".

Pojedinačno su postignuti ovi rezultati:

1. PETRA RASPUDIĆ - ŠRK „IČIĆI“ IČIĆI 2. MATIJA DEVČIĆ - SRD „LUBEN“ RIJEKA 3. OLIVER BUKARICA - ŠRD „ZUBATAC“ LOVRAN 4. VINCENT KALČIĆ - SRD „PRELUK“ MATULJI 5. ROKO FILIPOVIĆ - ŠRK „JADRAN“ OPATIJA

Momčadski rezultat natjecanja bio je slijedeći: 1. SRD „PRELUK“ MATULJI - LUCIJAN GLASER i VINCENT KALČIĆ 2. ŠRK „IČIĆI“ IČIĆI - ekipa 3 GABRIELA STUPIČIĆ i PETRA RASPUDIĆ 3. ŠRK „JADRAN“ OPATIJA-ekipa 3 ROKO FILIPOVIĆ i TOMAS RUMORA STEVANOVIĆ 4. ŠRK „IČIĆI“ IČIĆI-ekipa I FRAN GLAVAŠ i ENDI ŠKALAMERA 5. SRD „LUBEN“ RIJEKA-ekipa 2 DINO DOBRILA i MATIJA DEVČIĆ

Svim sudionicima natjecanja organizator je na kraju podijelio posebno izradene majice, a najbolji su nagrađeni medaljama i peharima. Najveću ribu ulovio je MIHAEL BASAN iz ŠRD „Zubatac“ Lovran, koji je ulovio lenicu od 214 grama, za što je nagrađen posebnim peharom.

Na kraju natjecanja svi natjecatelji, roditelji i treneri prigodnim domijenkom družili su se u ugodnoj atmosferi.

„Mića marunada“ u lovranskom vrtiću

■ Piše: Ivana Dumenčić

ZAVRTI SE, POSKOČI I U DJEČJI TJEDAN DOSKOČI

O bilježavanje Dječjeg tjedna počelo je javnim skupovima nižih razreda učenika u Lovranu i Opatiji baš na Međunarodni dan djeteta. Program je osmislilo i vodilo Društvo Naša djeca Opatija, podružnica Lovran. Tradicionalna godišnja akcija posvećena djeci održava se već 70 godina u prvom tjednu listopada što se kod nas poklapa s prvim tjednom Marunade. Ove godine aktivnosti su se provodile pod nazivom „Zavrti se, poskoči i u Dječji tjedan doskoči!“

Moto ovogodišnjeg tjedna prepunog aktivnosti bio je „Ljubav djeci prije svega“, a tema je bila igra. Igram je sve i započelo.

MIĆA MARUNADA I IGRAJMO SE SUNCA

Žamor djece se širio cijelim gradom. Preskakivanje hula hopa i vijača, igre s frizbijem i padobrančićima podizali su adrenalin. Tko će brže! Ljepše! Preciznije! Više! Sve to uz smijeh, ciku i veselje. Djeca su čitala svoje poruke odraslima, većina poruka se ticala dječjih igrališta. Treba popraviti... obojati... dodati... izgraditi...

U Galeriji Laurus postavljena je izložba „70 godina s djecom i za djecu! Igra, igračka, kreativnost.“ Poslije kratkog govora tajnice DND-a Sanje Škorić, profesorica Natalija Banov je dala intonaciju i naše „Lovranske črešnjice“ su zapjevale. „Igrajmo se sunca, igrajmo se sna, ljubavi i sreće, budimo proljeće...“ I zaista sijale su kao sunce, pjevale kao u snu, a ljubav i sreća se ši-

U četvrtak, 20. listopada u jutarnjim se satima u lovranskom vrtiću odvijala prava fešta od maruna. Djeca lovranskoga dječjega vrtića sudjelovala su u igrama i aktivnostima koje su pripremili zajedno sa svojim odgojiteljicama. A bilo ih puno, puno... Igra prodaje maruna, motorička igra „Bodljikavi ježić“, asimetrične puzzle s motivom lovranskog maruna, igra spretnosti „Ide marun“, elementarna igra „Ide maca“, igra školice i preskakanje lastika, štafetna igra ubacivanja maruna u košaru, bojanke s motivom maruna. Naravno, bilo je tu svega, a najviše smijeha i veselja.

Da bi marune i okusili, za to su se pobrinuli gospodin Adriano Gržević, koji se svake godine odazove i uveseli djecu pečenim marunima, kao i vrijedne kuharice koje su ispekale kolače od maruna.

Uz glazbu, ples, igru i delicije od maruna djeca u lovranskom vrtiću uživala su i zabavljala se u još jednoj tradicionalnoj „Mićoj marunadi“, ovoga puta po izrazito lijepom sunčanom vremenu.

Ljubav djeci prije svega

■ Piše: Silvana Miličić

ri Lovranom i nije ih bilo briga što je jesen. Razgledali smo slike raznih aktivnosti i druženja iz prošlosti i novija ostvarenja nastala na edukativnim radionicama DND-a.

Često su stariji nezadovoljni pa negoduju: djeca su nezainteresirana, neposlušna, uvijek im je dosadno... Radionice dokazuju suprotno.

Što sve male ruke mogu

Na 16. „Mićoj marunadi“ je DND ponudio djeci mnoštvo radionica koje su bile s radošću prihvaćene. Sudjelovalo je 300 mališana iz osnovnih i područnih škola Lovrana i Opatije. Djeca su uz educirane voditelje izradila barčicu guc od špage, plela ribarsku mrežu, učila vezivanje momarskih čvorova, od papira izradila lovranski košić, plesala potresujku, sudjelovala na „ča pričaonici“, glagoljicom pisala svoja imena, učila vesti iglom i koncem na žutici... Po završetku rada igraonica preuzimala su na pozornici zahvalnice za sudjelovanje i imala priliku reći što su radili i koliko im se to sviđalo. Ponosno su govorili o tome i pokazivali novonastale radove njihovih ruku djela. Većina njih izražavala se bogatim riječnikom i bez treme. Čini se da ćemo u budućnosti imati uspješne odrasle ljude i govornike pa se stoga nazire još svijetlija budućnost našega Lovrana.

IGRA JE UČENJE

Stojeći ispred pozornice pažnju prisutnih plijeni jedna vesela rasplesana djevojčica predškolskog uzrasta. Vrti se oko roditelja,

komentira na čakavskom, dok u ručicama vrti dva maruna. Upitala sam ju: „Ča se ovo ovde dogaja?“ „Marunada.“ „A ča je to marunada?“ „Kada pečemo marun, tancamo i kantamo.“ - rekla mi je. Jedan marun joj je ispao iz ruke... Brzo ga je pokupila i nastavila plesati...

Poznati američki voditelj televizijskog programa za predškolce Fred Rogers poznatiji kao Mister Rogers rekao je: „Za igru se često tvrdi da je opuštanje od ozbiljnog učenja. Ali za djecu je igra učenje. Upravo je igra najveći zadatak djetinjstva.“

U Dječjem tjednu naši mališani su u potpunosti izvršili svoj zadatak. Vrijedno su se igrali, kroz igru dolazili do novih saznanja koja su ih ispunila ponosom i veseljem.

LOVRAN – GRAD PRIJATELJ DJECE

Tajnica DND-a Sanja Škorić ovim je povodom rekla: „Zaista sam i ja zadovoljna kako je sve proteklo, znate veliko je zadovoljstvo družiti se s djecom. Oni svojim veseljem i željom za učenjem uljepšavaju naš rad i život već niz godina, ali DND ne može bez pomoći... Zahvaljujemo Općini Lovran i TZ Općine Lovran na podršci i pomoći. Hvala svim voditeljima, volonterima iz Učeničkog doma Lovran kao i ostalim volonterima koji su nam pomogli u ostvarivanju programa.“

Lovran je još jednom dokazao da zasluhuje nositi naziv „Lovran grad prijatelj djece“.

Ovogodišnje izdanje kulturno-umjetničkog programa "SVJETLARNA Lovran" dogodilo se na Trgu sv. Jurja 12. studenog u spektakularnom izdanju, s više od 500 posjetitelja na prvoj izvedbi, koja je bila u 19 sati, te nešto manje na drugoj u 21 sat. SVJETLARNA je kulturno-umjetnički projekt koji kreira događaje već treću godinu zaredom, a odvija se u Lovranu, te je u potpunosti financiran iz proračuna Općine Lovran.

Prve je godine bio dijelom Susjedstva Lovran, Rijeka 2020 - Europska prijestolnica kulture i kao takav jedan je od rijetkih projekata proizašlih iz EPK njedara, koji je zaživio i donio nešto novo lokalnoj zajednici.

Prošle se godine program SVJETLARNE u potpunosti događao u Galeriji Laurus, kao dio programa umjetničke organizacije P.A.L. u suradnji s Akademijom primijenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci, realizacijom izvannastavnog programa Platforme za eksperiment 4.2 pod mentorstvom prof. Lare Badurine, te s pozvanim mentorom Damjanom Šporčićem. Izvannastavni program Platforma za eksperiment, koji je nastao od strane bivših studenata za sadašnje studente, ima za cilj spajanje vizualno i izvedbeno umjetničko područje. U realizaciji ovogodišnjeg programa SVJETLARNE u Lovranu vizualnom umjetniku Damjanu Šporčiću pridružila se i pulska umjetnica Gaia Radić, dok je u program Platforme za eksperiment 4.3. pozvan gost predavač – umjetnik i kostimograf Iztok Hrge iz Ljubljane.

Novost ovogodišnjeg izdanja projekta „SVJETLARNA Lovran“ sastojalo se od mapiranja Trga sv. Jurja. Riječ je o impresivnom svjetlosnom spektaklu koji je, za ovu priliku posebno izrađenim audio-vizualnim efektima i animacijama, oživio fasade zgrada i pitoresknh kuća koje okružuju lovranski Trg sv. Jurja. U dva predviđena termina posjetitelji su mogli ušetati na poznati lovranski trg i doživjeti ga u doslovno potpuno novom svjetlu. Ovaj svjetlosni događaj snimili su studenti Juraj Bačić, Anja Glavočević i Juraj Makarun, te ga potom od 15. 11. do 19. 11. prezentirali u Galeriji Laurus. U tom razdoblju održano je predavanje „Upotreba elektronike u izvedbenom dizajnu“ Iztoka Hrge, nakon kojega su studenti i studentice Ana Slivonja, Mia Naletina, Mateja Ozmec, Bea Repanić Žerjav, Filip Novak i Marko Mrvoš realizirali performance, snimanje i postav izložbe.

Producent i glavni koordinator umjetničko-kulturnog programa "SVJETLARNA Lovran" je Voljen Korić, koji vodi i osmišljava program već treću godinu zaredom, a kao dio programa 27 susjedstva EPK Rijeka 2020, koji se kroz ove tri godine održava u Galeriji Laurus, realizira se u suradnji s Umjetničkom organizacijom P.A.L.

Svjetlosni spektakl na Trgu svetog Jurja

■ ■ Piše: Melita Sorola Staničić

„Pjesnik i ptica“ ukrasili lovranski park „Komušćak“

■ Piše: Elvira Jović Ban

O IVANU FRANKU

Ivan Franko (1856. -1916.) je jedan od najpoznatijih predstavnika ukrajinskog naroda: pjesnik, pisac, prevoditelj, socijalni i literarni kritičar, novinar, ekonomist i politički aktivist. Preveo je na ukrajinski jezik niz djela poznatih svjetskih autora te je imao veliki utjecaj na modernu ukrajinsku literaturu i neovisnu političku misao. Iza sebe je ostavio stvaralački rad objavljen u 100 svezaka koji obuhvaća preko šest tisuća djela u raznim žanrovima književnosti, znanosti, novinarstva. Njegov portret se nalazi na jednoj od novčanica ukrajinske nacionalne valute, a njegov lik i ime su ovjekovječeni na brojnim spomenicima u Ukrajini i inozemstvu, u imenima gradova, naselja, ulica i drugih institucija. Godine 1915. Ivan Franko bio je nominiran za Nobelovu nagradu za književnost, no nije je dočekaio zbog smrti 1916. godine.

IVAN FRANKO NA LIJEČENJU U LOVRANU

Ivan Franko je bio zainteresiran za hrvatsku kulturu, govorio je hrvatski jezik te je prevodio dijelove hrvatske književnosti i narodne poezije, ali i održavao bliske umjetničke kontakte s hrvatskim znanstvenicima. U proljeće 1909. godine Ivan Franko je poput mnogih drugih poznatih osoba boravio u Lovranu na liječenju i to u Villi Central. Prema

sjećanjima njegovog sina, uživajući u lovranskim šetnjama uz more, Ivan Franko je napravio svoje zdravlje i našao kreativnu inspiraciju za daljnje stvaralaštvo. Tko zna, možda su upravo u Lovranu nastala i neka njegova djela ili poznate misli.

OBILJEŽAVANJE SJEĆANJA NA ISTAKNUTE UKRAJINCE DILJEM SVIJETA

Povodom 30. godišnjice obilježavanja neovisnosti Ukrajine, 2021. godine, s ciljem obilježavanja sjećanja na istaknute Ukrajince diljem svijeta, u godini u kojoj se obilježava 165 godina od rođenja i 105 godina od smrti Ivana Franka, upravo je u siječnju 2021. godine, njegova ekscelencija Izvanredni i Opunomoćeni Veleposlanik Ukrajine u Republici Hrvatskoj, gospodin Vasilij Kirilič posjetio Lovran i susreo se sa općinskim načelnikom Bojanom Simoničem. Glavni povod sastanka i posjeta bio je razmotriti mogućnosti i perspektive međunarodne regionalne suradnje, iskoristiti spomenute obljetnice i ovjekovječiti sjećanje na jednog od najvažnijih književnika postavljanjem memorijalne ploče i spomenika u Lovranu.

Nakon nekoliko održanih susreta i sastanaka, planirano je održavanje znanstvenog skupa i postavljanje skulpture u spomen Ivanu Franku u parku „Komušćak“, najprije u

kolovozu, a kasnije krajem 2021. godine, no epidemiološke mjere zbog Covida 19 bile su prepreka u realizaciji. Nažalost, i novonastale ratne okolnosti u veljači 2022. godine još su jednom odgodile, ali ne i otkazale planove za obilježavanje obljetnica i ostvarenje suradnje.

VISOKI UZVANICI OTKRILI SPOMEN OBILJEŽJE

Dugo planirana svečanost otkrivanja spomenika i spomen ploče održala se 22. listopada 2022., neposredno prije održavanja prvog parlamentarnog samita Međunarodne krimske platforme u Zagrebu, uz prisustvo visokih uzvanika: predsjednika Hrvatskog sabora gosp. Gordana Jandrokovića i predsjednika Vrhovne Rade gosp. Ruslana Stefanchuka, koji su otkrili spomenik uz bogati kulturno-umjetnički program ukrajinskih umjetnika, od kojih su neki za ovu prigodu došli direktno iz Ukrajine.

Spomen obilježje naziva „Pjesnik i ptica“ izradili su ukrajinski kipari Volodymyr Odrekhivsky i Vasil Odrekhivsky, nalazi se u parku „Komušćak“, a pjesnik i ptica uživaju u pogledu na more. Osim što će ovo mjesto biti uspomena na hrvatsko - ukrajinsko prijateljstvo, suradnju i potporu, možemo reći da se pjesnik doista vratio u Lovran kako bi sa pticom, simbolom inspiracije i slobode, nastavio uživati u pogledu na ljepote Lovrana.

77 uspješni

Davne još 1945. godine, neposredno poslije Drugog svjetskog rata, Lovran je prihvatio na smještaj i skrb grupu od 12 djece predškolskog uzrasta u ondašnji hotel, koji danas radi kao Hotel Bristol. To je bio početak zbrinjavanja djece. Današnji Dječji dom od tih početaka bilježi 77 uspješnih godina poslovanja. U Bristolu su bili vrlo kratko, zatim su premješteni u današnji Hotel Lovran pa na adresu Omladinska 1 u Villu Elsa, koja je bila bivše ljetovalište bečkih učitelja. Vila se je prilagodila potrebama Dječjeg doma, koji je tu uselio 1977. godine, a tu je i danas. Ova je ustanova pod ingerencijom Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike i zbrinjava djecu od rođenja pa sve do 21. godine starosti, a djeluje na tri lokacije.

Sjedim s ravnateljicom Doma Suzanom Mravinac u prostoriji za sastanke, koja tako lijepo miriše na lavandu pa ju pitam...

* Koliko dugo ste ravnateljica Dječjeg doma „Ivana Brlić Mažuranić“?

- Znae, po struci sam psiholog, odmah po završetku studija zaposlila sam se u sustavu socijalne skrbi, jer me pomaganje potrebnima ispunjava i čini zadovoljnom, a ovdje sam od 2013. godine. Nedugo poslije mog dolaska došlo je do reorganizacije dječjih domova u PGŽ-u s ciljem smanjivanja kapaciteta, međutim potrebe zajednice su na žalost sve veće i sve zahtjevnije.

* Kako je organiziran rad s obzirom da djelujete na više lokacija?

- Ovdje u Lovranu je sjedište doma, tu borave djeca školskog uzrasta, od 7. do 18. godine starosti. U sklopu OŠ Nikola Tesla u Rijeci brinemo o grupi osnovnoškolske djece na poludnevnom boravku.

KRAJNI CILJ JE ODGOJITI DOBRE LJUDE

U Rijeci se nalazi i Podružnica doma u kojoj brinemo o djeci predškolske dobi.

njih godina

Također u Rijeci koristimo više stanova, koji su namijenjeni mladim punoljetnicima i mladim majkama s djecom do godine dana starosti. Imamo ukupno 44 zaposlenika koji nastoje našim korisnicima stvoriti navike obiteljskog života u toplini naše velike obitelji. Stvaranjem ugođaja zajedništva, učenjem pružati i primati pažnju, potičemo ih na izvršavanje obaveza... Krajni cilj je odgojiti dobre ljude, da postanu odgovorni, samostalni i zadovoljni članovi našeg društva.

*** Jeste li možda povukli kakva sredstva iz Europskih fondova?**

- Napravili smo dva europska projekta i dobili 5 milijuna kuna. Želja za napretkom sa što manje troškova je velika te smo projekte radili sami. Sprovesti sve to po zahtjevnim administrativnim procedurama zahtijeva puno dodatnog angažmana kroz duže razdoblje. Ponosni smo jer smo uspjeli ta sredstva utrošiti na zaista potrebne projekte. Jednim od tih projekata Lovran je dobio novi prostor za poludnevni boravak djece te sada možemo pružiti znatno bolje uvjete korisnicima tog programa kod nas.

U Rijeci su obnovljena dva stana, jedan za korisnike usluga organiziranog stanovanja mladih u dobi od 18 do 21 godine. Drugi stan namijenjen je trudnicama i majkama s djecom do godine dana starosti. Korisnici ovih stanova se uz povremenu stručnu pomoć i podršku pripremaju za samostalan život. Savjetuje ih se o vođenju domaćinstva, raspolaganju novčanim sredstvima, pomaže pri školovanju i zapošljavanju.

Kupili smo jedan kombi i dva automobila, sami prevozimo djecu, a imamo i „mobilni tim“ koji čine psiholog i socijalni radnik. Ovaj tim pruža pomoć i savjetovanje mladima nakon izlaska iz sustava socijalne skrbi da se što lakše osamostale. Osim toga, biološkim, udometeljskim i posvojiteljskim obiteljima pruža stručnu pomoć pri savladavanju teškoća u odgoju djece.

*** Čime se ovdje u Lovranu djeca bave u slobodno vrijeme?**

- Uključeni su u sportske aktivnosti, gotovo svi dečki treniraju nogomet u NK Lovran. Imamo likovne radionice na cijeli niz tema: zima, maškare, Uskrs, proljeće, cvijeće, more, ribe, ljeto, jesen... Naši odgajatelji organiziraju radionice keramike, što prati veliko veselje i još veću nestrpljivost da se keramika ispeče i otvori peč.

MNOŠTVO AKTIVNOSTI – ISPUNJEN DAN

Imamo eko vrt kojeg djeca često obilaze i nestrpljivo čekaju nicanje povrća. Prate rast i vesele se kad tete kuharice skuhamo nešto iz našeg vrta. Uz eko vrt, tu je i briga o okolišu zgrade, uzgoj lavande i izrada mirisnih vrećica. Uz obaveze učenja, rješavanja domaćih radova, zaduženja u domu i raznih aktivnosti nemaju pretjerano slobodnog vremena i rijetko se dosaduju. Redovito organiziramo jednodnevne izlete po Liburniji i Kvarneru, nastojimo osigurati višednevne izlete tijekom školskih praznika, a uključujemo se i u aktivnosti koje organizira i lokalna zajednica. Osim toga, naš stručni tim radi na psihosocijalnoj podršci kroz svoje stručne radionice. Aktivnosti pratimo i bilježimo te jednom godišnje svi zajedno izdajemo časopis „Smiješak“ s pregledom i osvrtom na proteklu godinu.

*** Kako je bilo u vrijeme pandemije?**

- Bilo je teško: izolacija, testiranje, cijepljenje, pa opet testiranje, izolacija... i tako u nedogled. Dugo je trajalo. Djeca teško podnose izolaciju. Osim izolacije od vršnjaka, često se nisu mogli družiti ni s roditeljima, organizirali smo video pozive i tako olakšali tu tešku situaciju.

*** Kada vaši štíćenici odrastu i odu iz Doma, da li vas ponekad posjete, podjele s vama način svog življenja, sjećanja...?**

- Događa se, ali evo vjerojatno im je zgodnije i jednostavnije to napraviti orga-

nizirano. Nedavno su se dogovarali, pozvali živuće odgajatelje i napravili lijepo druženje. Odgajatelji su s veseljem i ponosom slušali o njihovim uspjesima, brakovima, djeci, planovima i željama. Bivši štíćenici su se prisjećali smiješnih događaja, nepodopština, strahova, razmišljanja, ljutnji, želja, uspjeha, neuspjeha, planova...

LOVRAN JE GRAD PRIJATELJ DJECE

Zahvalila sam se ravnateljici na ugodnom razgovoru, na odlasku sam otkrila odakle miris lavande. Širi se iz košare koja je puna stručaka suhih lavandinih cvijetova, vezanih raznobojnim mašnicama. Sjetila sam se pjesme iz filma „Vlak u snijegu“. Kad se male ruke slože, sve se može, sve se može... Vrijeme je nastave u školi pa nedostaje žamor djece. Prošetala sam okućnicom doma do eko vrta. S obzirom na veliku sušu na ovom području, njihov vrt se dobro drži. Vrijedne ručice djece, vođene znanjem i iskustvima odgajatelja vode uzorno brigu o njemu.

Lovran je Grad prijatelj naše djece, čime se mi građani ponosimo i želimo da tako ostane zauvijek.

■ ■ Piše: *Silvana Stiglic*

Lovranska zvezdica vredna ko čelica

Bio je ovo razgovor s povodom u ugodnoj hladovini lovranske kavane, s obzirom da je i tih dana temperatura dosegala neuobičajene visine za to doba godine. Kažem razgovor s povodom, jer je od 09. srpnja 2022. kornilo lovranske Turističke zajednice preuzela upravo Zvijezdana Klobučar Filčić. Lovranka koju svi poznamo. Dugogodišnja vrijedna i marljiva turistička djelatnica, zaljubljenica u glazbu i svoj francuski rog, dobronamjerna, puna ideja, entuzijazma i motivacije.

Na predviđenih pet pitanja odgovorila je u jednom dahu. Sugovornica za poželjeti - elokventna, spremna, informirana.

KLASIKA ZA POČETAK – BIOGRAFIJA

Rođena u Rijeci 1984. godine. Pohađala OŠ "Viktor Car Emin" u Lovranu, srednju Hotelijersko - turističku školu u Opatiji te diplomu stekla na Fakultetu za turistički i hotelski menadžment u Iki, obranivši diplomski rad pod nazivom "Razvoj turizma u Lovranu - aktualni problemi i moguća rješenja." Naslov je to koji je i danas aktualan, i evo Zvijezdani prilike da u svom četverogodišnjem mandatu na mjestu direktorice Turističke zajednice da i odgovor na poneko goruće pitanje.

„VOLIM LOVRAN“ - MOTO KAO STVOREN ZA ZVIJEZDANU

* *Kako si gradila svoju poslovnu karijeru? Koji su te poslovi i aktivnosti doveli do mjesta direktorice?*

„Još za vrijeme srednjoškolskog obrazovanja započela sam suradnju s TZ općine Lovran sudjelujući na raznim manifestacijama, prvenstveno kao najavljiivačica programa na stranim jezicima - njemački, engleski i talijanski. Od stranih jezika služim se pasivno i slovenskim, budući da sam dijelom i Slovenka. Tijekom studentskih dana počinjem raditi u „Lovranskim vilama“ vlasnika Vjekoslava Martinka i uskoro selim u njihovu „kćer firmu“ (prijevod njemačkog izraza Tochtergesellschaft) "DMC Lovrana 1873", gdje sam uz studij iz prve ruke učila zanat. Nakon deset godina otvaram svoju turističku agenciju „Lauretius“ d.o.o., te u prostoru Gradske kule nastavljam s poslovanjem u struci. Možda su mi ambicije bile prevelike za tadašnje prilike, a ideje ostvarive samo uz podršku zajednice, tako da me nezadovoljstvo takvim prilikama nagnalo na zatvaranje agencije. Dvije sljedeće godine ostajem i dalje u turizmu, no ovoga puta prezentirajući i prodajući autohtone proizvode našega kraja u lovranskoj butigi "Nona Tonica" vlasnika Sanjina Pavinčića, da bih u konačnici dobila poziv za rad za jednu od najvećih putničkih agencija u Hrvatskoj - Gulliver Travel, koja je s vremenom postala dio jednog od najvećih svjetskih lidera za putovanja – za njemački TUI. Za mjesto direkto-

rice TZ općine Lovran natjecala sam se i prije pet godina, no sudbina je htjela da još malo izbrusim zanat. Ostanak u Gulliveru značio je za mene samo veliki benefit za moje znanje i iskustvo.“

MARLJIVOŠĆU I STRPLJENJEM DO ISPUNJENJA SNA

„Ovaj posao samo je spoj ugodnog s korisnim i ispunjenje je mog sna. Jako volim svoj Lovran, pravi sam lokalpatriot i uvijek radije vidim njegove prednosti i mogućnosti, te kako ih čim bolje valorizirati, a ljute me ljudi koji primjerice svoj najveći "doprinos" Lovranu daju samo putem negativnih komentara, što u javnosti što po društvenim mrežama, a da pritom niti ne pokušaju napraviti nešto konkretno i pomoći zajednici. Mišljenja sam kako Lovran može ići dalje samo ukoliko se, ne samo svi njegovi gospodarski subjekti, već i žitelji Lovrana ujedine i na taj način pomognemo jedni drugima da Lovran bude još bolja turistička destinacija.“

* *I glazba je tvoj svijet?*

„Da, svima sam poznata i kao dugogodišnja članica Puhačkog orkestra Lovran, u kojoj nedavno obnašam i dužnost predsjednice. Dugi niz godina putujući s orkestrom po Hrvatskoj, ali i izvan njenih granica, djelujemo kao svojevrsni ambasadori lovranskog turizma, ali i cijele Opatijske rivijere, Kvarnera i Hrvatske pa je i to „glazbeno-putničko“ iskustvo skupljeno tijekom godina dobrodošlo u poslu koji radim. Osim redovnih obveza s orkestrom, puno radimo i s mladima, kako bismo osigurali ulazak mladih generacija u svijet glazbe i produžili život našem vitalnom stodesetogodišnjaku. Puhački orkestar Lovran djeluje već 110 godina i svaki novi član je dobrodošao, no podmladak se i u glazbi mora stvarati od najranije dobi. Puno je obveza, osobito što je i moja osmogodišnja Melani, koja poput mame ima „brdo“ školskih i izvanškolskih aktivnosti, zagrijana i za glazbu. Uči svirati klarinet u našem orkestru, pa je pravi izazov uskladiti sve, no tko to radi sa srcem, sve stigne.“

* *Kako bi ocijenila ovogodišnju sezonu?*

„S obzirom da sam na mjesto direktorice TZ općine Lovran došla u srcu sezone, nisam imala puno doticaja s planom i programom rada koji je već bio u tijeku, već se je trebalo samo prilagoditi istom i implementirati nova znanja i vještine, u čemu mi pomažu dugogodišnje djelatnice TZ općine Lovran, a sada i kolegice, Nataša i Suzana. Sezona je bila i više nego dobra i gotovo je dosegla rekordnu 2019. godinu. Po noćenjima i dolascima smo na cca 90% rezultata iz 2019. godine. Mišljenja sam da nam ostaje još malo prostora da podignemo brojke, ali isto tako da odredimo koja je to gornja granica, jer smo svi zajedno svjedoci kako tijekom ljetnih mjeseci „pucamo po šavovima“ i sadašnja lovranska infrastruktura ne ostavlja više puno prostora za

rast. No, to je apsolutno poticaj i motiv da poboljšamo kvalitetu ponude, ponudimo gostima pomno isplanirane nove programe i sadržaje i da pomalo okrenemo leđa masovnom turizmu i počnemo raditi na kvaliteti. Kvaliteta na prvom mjestu. Ona je jamac za dobar glas i reputaciju bilo koje destinacije.“

* *Kakvi su planovi za održivi razvoj turizma i aktivnosti u svrhu promocije i jačeg pozicioniranja Lovrana na turističkoj karti? Opcija povratka Lovrana cjelogodišnjem turizmu?*

„Cilj mi je vratiti Lovran na turističku kartu Opatijske rivijere te široj javnosti pokazati da smo tu, da imamo i mi nešto za pokazati i ponuditi. U skladu s mogućnostima, trudit ćemo se kreirati nove proizvode van ljetne sezone, ne bi li se okrenuli turizmu 365, a svakako je u planu i suradnja s kolegicama iz susjednih turističkih zajednica, ne bi li udružili snage, jer jedino sinergija može donijeti dobre rezultate za sve dionike.“

LOVRAN U OČIMA I SRCU BROJNIH TURISTA

„Dokaz da Lovran ima itekako potencijala su mnogobrojne obitelji turista, koje desetljećima posjećuju Lovran. Puno je kroz godinu parova koji svoje sudbonosno „da“ odluče izgovoriti upravo u ovoj našoj maloj turističkoj oazi. Lovran je slikovit, fotogeničan. S druge strane ima i podosta onih koji su odlučili svoj dom zamijeniti Lovranom. Znači da ipak nešto dobro radimo. Jedan svečani trenutak iz ovogodišnje sezone bio je prigodno druženje s obitelji Lipnik iz Njemačke, koja u Medveju kod obitelji Valentin dolazi punih 50 godina, i to već treća generacija njihove obitelji. Jubilej vrijedan respekta i zahvalnosti.“

* *Što bi istaknula od aktivnosti koje su obilježile rad TZ-a?*

„Od posebnog značaja je nova web stranica, kojom je napravljen veliki korak naprijed u ljepšoj, boljoj i bogatijoj prezentaciji Lovrana sa svim dostupnim informacijama. Sa zadovoljstvom ističem i sudjelovanje na jesenskom sajmu Wiesenmarkt u Bleiburgu, gdje Lovran kao pobratimljena Općina Grada Bleiburga ima svake godine na raspolaganju štand za promociju Lovrana. Zatim je uslijedila i naša najjača gastro manifestacija „Marunada“, a sada je fokus na pripremi božićno-novogodišnjih blagdanskih događanja.“

Iako je možda još rano, uskoro stiže i sumirane godine, za koju ćemo zaključiti da je i ova brzo prošla. Svoja vrata otvorit će nam 2023. i vjerujem da ćemo imati bogat kalendar događanja za sve ljude dobre volje željne odmora i rasonode u našem Lovranu, a Zvijezdani, lovranskoj zvezdice vrednoj ko čelice, želimo da sa svekolikim elanom i vrijednim kolegicama u uredu nastavi svoj zacrtani put za slijedeću turističku sezonu.

Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu i Općina Lovran - nova suradnja u razvoju turističke destinacije

■ Piše: **Elvira Jović Ban**

SURADNJA ZA DOBROBIT LOVRANSKOG TURIZMA

Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Sveučilišta u Rijeci, lider je visokog obrazovanja, znanstvenog i stručnog istraživanja u području turizma, ugostiteljstva i održivog razvoja u Hrvatskoj i široj regiji, a budući se nalazi u Iki, na samoj granici sa Lovranom, logično je bilo uspostaviti prvi korak i ostvariti suradnju za dobrobit šire zajednice.

U svibnju ove godine, ova akademska ustanova zastupana po dekanici prof. dr. sc. Sandri Janković i Općina Lovran zastupana po općinskom načelniku, mag. oec. Bojanu Simoniću potpisali su Sporazum o suradnji kojim su utvrđena područja i predmeti uzajamne suradnje, kao i načini njene provedbe na područjima od zajedničkog interesa. Neki od tih interesa su: osmišljavanje i provođenje zajedničkih projekata i aktivnosti, zajedničko organiziranje predavanja o aktualnim temama, seminara, radionica i drugih obrazovnih programa u područjima od zajedničkog interesa, a namijenjenih stanovnicima i drugim ciljnim skupinama s područja Općine Lovran.

PRVI REZULTATI SURADNJE

Suradnja je već rezultirala prvim predavanjima u lovranskoj Galeriji Laurus i to: magistra Vedrana Zubovića s temom „Trendovi outdoor turizma u destinaciji“, docentice Marine Perišić Prodan i docenta Tomislava Cara s temom „Društvene mreže u turizmu“, dr. sc. Maše Trinajstić s temom „Gdje se nalaze gradovi i općine u procesu provođenja lokalnoga ekonomskog razvoja?“ te dr. sc. Marinele Krstinić Nižić „Zašto je važno gospodariti energijom u turizmu?“. Predavanja će se nastaviti i dalje, o čemu će na vrijeme biti obaviještena javnost kako bi svi zainteresirani mogli prisustvovati.

BROJNI LOVRANCI ZNANSTVENICI U PODRUČJU TURIZMA

Osim dekanice Janković, koja je odrasla u Lovranu, mnogi zaposlenici ove ustanove su redom Lovranke i Lovranci koji su stasali na fakultetu, a zatim se tamo i zaposlili u ime znanstvenog i stručnog istraživanja u području turizma, te kako bi budućim generacijama prenijeli svoje znanje i pridonijeli zajednici iz koje potiču i koju s ljubavlju žele podići na višu razinu glede turizma i valorizacije destinacije.

Ova akademska ustanova, osim što je iznjedrila velik broj stručnih djelatnika u turizmu, bila je okosnica i mnogih životnih i ljubavnih priča, s obzirom da je velik broj studenata i studentica, kako „domaćih“ tako i iz cijele Hrvatske, nakon završetka studija, ostao u Lovranu i okolici gradeći svoju karijeru i životni put.

Lijepo je pročitati na stranicama popisa nastavnika na zavodima i katedrama Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu imena vrijednih i priznatih stručnjaka koji su stasali školovanjem u Osnovnoj školi u Lovranu, a oni su: prof. dr. sc. Sandra (Ilić) Janković, prof. dr. sc. Danijela (Mihalić) Gračan, prof. dr. sc. Tea Baldigara, prof. dr. sc. Lorena Bašan, prof. dr. sc. Romina Alkier, izv. prof. dr. sc. Ljubica Pilepić Stifanich, izv. prof. dr. sc. Adriana (Škalamera) Jelušić, izv. prof. dr. sc. Dubravka Vlašić, prof. dr. sc. Marinela Krstinić Nižić, doc. dr. sc. Suzana (Pekaž) Bareša, doc. dr. sc. Marina Perišić Prodan i doc. dr. sc. Krešimir Mikinac. Tim Lovranki čine još mag. oec. Natalia (Dasović) Miletić, voditeljica Službe općih i kadrovskih poslova te mr. sc. Gabi Stroligo Herceg, stručna suradnica u računovodstvu.

Sve zajedničke aktivnosti, a bit će ih zasigurno, moći će se pratiti putem mrežnih stranica Općine Lovran i bivšeg Hotelijerskog fakulteta, kako ga mi lokalno volimo nazivati, a nastavak i upoznavanje sa sudionicima zajedničke suradnje moći će se pratiti i kroz sljedeće brojeve Lovranskoga lista.

Vrnul se Učcarski samanji

■ Piše: Cvjetana Miletić

Dan je bil lep. Na nebe leh tu i tamo meškojila se ka bela raskubena ofčica oblačić. Sunce se na vrh neba fermalo pa uživalo va pozlačenoj šume i dihe cvatućeh oslić. Puna je bila cesta auti i judi. Seh je čekal Poklon. I si su prešili zgorun.

Učka je opet otprla svoja nedra Učcarskemu samnju, kega dve leta ni bilo sporad koroni. I komać smo ga sponova dočekali.

Prihajalo se z obeh stran Učki. Natisnulo se more judi z istarske strani, se tamo od Puli i Rovinja pa srednje Istri, a z ove primorske valda ni bilo mesta, sela ni vasi a da neki ni prišal na Poklon videt ča se sega ovo leto za feštu parićalo.

A bilo je zaspraven sega i za videt, i za pojist, i za popit, a bome i za kupit. Saki je prnesal ono s čen se bavi, s čen se štima i ča oteje pokazat da dela. Više od pedeset proizvođači na isto toliko štandi nudili su svoji proizvodi od mleka, suhega mesa, rakije i likeri, biri, čaji, kozmetiku i pokloni... Sega je bilo da čovek ne poveruje. Neken su tako lepo obed dopopunile frituli, a neken sladoled. To je valda bil, rekli bi vrhunac užitka, polizat sladoled skoro pa na vrh Učki.

ZABAVI ZA SAKEGA NEŠ

Moglo se kupit najzdravejega voća i velduri, meda i marmeladi, slastic i sira ovčjega, kravjega i kozjega. Sa sakega štanda dišelo je nekadajno življenje.

Muzika je švizdala, moglo se j i zatancat, vaje su se i same bukvi zibale radosno na učcarsken tihen vetriće aš su dočekale da judi počinu va njihov hlade. Samo su oni mlaji još krepki i ne strujeni zašli dubje va šumu, va šumu za gušt, ča se j videlo po par pobraneh oslić v ruke. Kako su rožice na Učke zaštićene, niki ni nabral boke, leh onako dva-tri oslić al ciklamina za ožejit se i duše ugodit. A onda sest, najist se domaće hrani, kot da bi lovačkega gulaša, pa počinut zad stolon dokle se s pozornice čuju armuniki, al kanat kanturic od Matuj, al recitatori školani s opatijske školi. Zabavi ni falelo.

KOZICA JOŠ VAVEK KUHA I PEČE

Ovoletni četmajsti Učcarski samanji najveći je i najpoznateji va Istre i na Kvarnere pa i ne čudi da se po ovako lepen vremene gore najdu kunpanije hodaći, šetaći, planinari, lovci, muzičari i tancuri. Tako let već na Učcarski samanji prihaja i naša domaća Udruga „Ognjišće“ z Lignja, ka sako leto pmese neš novega ča su spravili va svoju Etno zbirku, a ženske napeču more slastic i kolači za oneh ki se fermaju pul njihega mićega špargeta kozice, ka još vavek, morda pedeset i ko leto, kuha i peče.

Oni ki su prišli na Učku da neš navade mogli su se zabavit va radionicah i na predavanjeh, a za decu je bil parićan i zabavni program. Moglo se j poč i va Visitor centar na Poklone, tamo je puno lepega za videt i za navadit.

Za sakega je bilo neš, a za seh skupa čuda tega. Od oneh starih arti al zanati ki su se zgubili al njin se piše skrajna ura, do blaga ko se po Istre čuva i pazi pa sada boškarini, tovari i ovce pramenke živeju godpodskden življenjen.

Mej sun tun lepotun najviše se j natekal Mario Lipovšek Battifac aš je trebalo sakamo arivat, a počinut je mogal komać kad su delo na pozornice hvečeru prezeli Gustafi.

I ovo leto sa je organizacija 4. mihojskega meseca pala na delavci z Javne ustanovi Park prirode Učke. Oni su za to delo ovo leto dobili najbolju ocjenu – pet plus.

Dobro došli u Arboretum Volčji potok

Slovensko društvo „Snežnik“ dulje je vremena planiralo posjet ovom posebnom prirodnom parku i eto, nakon posjete i oduševljenja, veoma ga rado preporučujemo svima koji žele jedan dan provesti zdravo, ugodno i lijepo. Ovaj arboretum su neki posjetili i ranije ili su ga vidjeli na TV, gdje ga povremeno prikazuju u emisiji Vrtlarica, jer naša uspješna vrtlarica Kornelija surađuje s Vučjim potokom. To je najposjećeniji botanički park u Sloveniji. Na površini od 88 ha zasadeno je 3500 sorti biljaka iz cijelog svijeta, a uređen je u nekadašnjem parku vlastelinstva od kojeg su ostale samo ruševine. Do vrha dvorca dolazi se dobro označenom vijugavom stazom. Osim ostacima moćnog zida divili smo se i prekrasnom pogledu na Kamničke Alpe i širu okolicu.

TULIPANI I KRALJICA RUŽA

Arboretum vrijedi posjetiti u svim godišnjim dobima. Redovito se održavaju sezonske izložbe cvijeća. Najpoznatija je proljetna izložba tulipana u travnju, a u kojoj smo i mi uživali, iako je bio svibanj. Oduševili smo se dugim šetnjama uz ogromne nasade tulipana svih boja: crvenih, žutih, bijelih, ružičastih, šarenih, visokih i niskih. Sve je lijepo negovano. Tamo radi stotinjak radnika. Rascvjetalih drvoreda stabala ima svih veličina i boja. U svibnju i lipnju cvjeta više od 3000 ruža i više od 1000 različitih sorti. Vrhunac cvjetanja ruža je u lipnju, iako ruže cvatu sve do kraja listopada. U gornjem ružičnjaku posadeno je 600 sorti ruža, dok ih je u skupinama donjeg ružičnjaka 500 svih boja, veličina i vrsta. U zasebnom malom vrtu posebno rastu papinske ruže povezane s Vatikanom, papama i svecima.

U staklenicima su izložbe kaktusa, orhideja i tropskih leptira. Potoci i jezera daju posebnu dinamiku parku nudeći životni prostor za vodene biljke i životinje. Posebno su označeni putovi koji vode kroz korisne energetske točke. U starijem dijelu parka ljetni je kafić za odmor, a na putovima je i nebrojeno mnogo klupa za odmor. Oduševilo nas je veliko igralište za djecu s mnogo dinosaura i raznih drugih životinja velikih dimenzija – kitova, slonova, domaćih životinja kao i brojnih sprava za dječju igru.

CVJETNI I BILJNI RAJ

Gredice s jednogodišnjim biljkama mijenjaju se iz godine u godinu. Asortiman zasadenih cvjetnica mijenja se ovisno o mjestu gredica i uzorka sadnje. Arboretum je otvoren za javnost 1952. godine. Biljke se uzgajaju u vlastitim rasadnicima, a zapošljavaju i skupinu bioarhitekata, koji praktično uređuju krajolike diljem Slovenije. Na toj ogromnoj površini terena s raznolikim tipovima tla raste oko 2500 različitih vrsta drveća i grmlja, a obuhvaća i pet umjetnih jezera i 30 hektara šume u kojoj se nalazi posebno važan spoj jela i mahovina.

Naše šetnje i razgledavanje trajali su skoro tri sata. Bilo je prelijepo, malo i naporno, jer smo htjeli vidjeti što više. Na kraju moglo se kupiti i cvijeće i biljke u posebnom dijelu za posjetitelje. U mjestu Radomlje, gdje se nalazi i sam arboretum (nekoliko km od Ljubljane) u ugodnom ambijentu pripremljen nam je ručak u restoranu „Pri zlati kaplji“ vlasnika Marjana Kocmana. Povratkom u Lovran osjećali smo se ispunjeno i zadovoljno. Vjerujem da će mnogi poželjeti ponovno posjetiti ovaj cvjetni i biljni raj.

SLOVENSKO DRUŠTVO „SNEŽNIK“ U GOSTIMA KOD SLOVENSKOG DRUŠTVA BUZET

Posjet Roču - središtu glagoljaštva

■ Piše: Vinka Ban Vlašić

Slovensko društvo „Snežnik“ iz Lovrana pozvano je na proslavu dviju obljetnica: 15 godina Slovenskog društva Buzet i 10 godina muzičkog sastava Trio Lipa. Poziv je prihvaćen s osobitom radošću. Posjetili smo Roč. Iako nam je svima dobro poznato ovo ne tako daleko mjesto, uvijek je dobro posjetiti ga i nešto novo naučiti.

Roč je gradić glazbenog amaterizma. U organizaciji KUD-a „Istarski željezničar“ Roč već 34 godine u svibnju održava glazbenu manifestaciju „Z armoniku v Roč“, koja okuplja svirače na dijatonskim harmonikama – trištinkama. Tu se okupi i do četrdesetak harmonikaša iz svih krajeva Istre, Slovenije, Hrvatskog Primorja pa i šire. Često je gošća i naša pjesnikinja Lovranka Milica Tuševljak. Ona je jedna od rijetkih ženskih osoba koja je sama naučila svirati harmoniku trištinku i 20 je godina redovito nastupa među ročkim sviračima.

Katedra Čakavskoga sabora Roč ostvarila je još jedan značajan projekt i tako obogatila Roč replikom Gutembergove glagoljaške tiskarske preše. Autor je projekta prof. Frane Paro, a preša se može i razgledati.

ROČ I HUM - RIZNICE GRADITELJSKE I KULTURNE BAŠTINE

Roč je gradić na brdu opasan zidinama, a spominje se krajem XI. stoljeća. Nalazi se 8 km od Buzeta. U njegovom je podnožju odvojak ceste desno prema Humu, poznatom kao najmanjem gradu na svijetu. Danas u Humu mirno i sretno živi dvadesetak stanovnika, a prema popisu iz 1880. bilo ih je 101. Mnogi su otišli u potragu za poslom i lakšim životom. Danas je Hum spomen grad, grad izletišta, naselje duge i burne prošlosti koji čuva pravu riznicu graditeljske i kulturne baštine, prije svega glagoljicu do koje sa glavne ceste vodi put nazvan Aleja glagoljaša. Obilazeći Roč vidjeli smo više suvremenih skulptura postavljenih na raznim mjestima. To su djela sudionika Susreta prijatelja Roča, kada djeluju likovne, književne i glazbene radionice, koje se u Roču održavaju od 1994. godine.

Roč je utemeljen kao ilirsko naselje, a pre-rastao je u rimski castrum, u srednjem vijeku postao je utvrđeni kaštel ograđen zidinama s obrambenim kulama te velikim i malim vratima, koje dijeli stotinjak koraka. Jedan od najvažnijih spomenika srednjeg vijeka je romanička crkva sv. Roka, čija je unutrašnjost oslikana

freskama u dva sloja i to iz 14. i 15. stoljeća. U drugoj crkvi sv. Antuna na zidu se nalazi ispisani glagoljaški abecedarij, jedan od važnijih svjedoka glagoljaške pismenosti u Roču. Treća je župna crkva sv. Bartola s orguljama.

PRVA HRVATSKA TISKANA KNJIGA

Najvažniji poznavatelji glagoljskog pisma krajem 15. stoljeća bili su Šimun Greblo i Juri Žakan i oni su na stranicama Misala kneza Novaka zapisali vijest da je tiskana Prva hrvatska tiskana knjiga. Da bi se očuvala glagoljska baština svake se godine održava „Mala glagoljska akademija“ koju pohađaju učenici šestih razreda osnovnih škola iz cijele Hrvatske. U njoj se uče čitati i pisati glagoljicu da se bolje upoznaju s glagoljskom baštinom.

Zadovoljni obilaskom i šetnjom sastali smo se u Domu kulture gdje je bio organiziran kulturno-umjetnički program, na kome nas je pozdravio i slavljenicima čestitao obljetnice gradonačelnik Buzeta Damir Kajin.

Uz Ugodno druženje, počašćeni smo večerom, pićem i posebnom tortom za 10 godina uspješnog djelovanja sastava Trio Lipa. Uz njihovu glazbu i pjesme završili smo ugodno druženje i vratili se u naš Lovran.

KRISTINA PUH LEKO,
NOVA VODITELJICA PODRUČNOG
ODJELA LOVRAN UMJETNIČKE
ŠKOLE "MATKA BRAJŠE RAŠANA"
LABIN

Perspektivni mladi lovranski glazbenici

■ Piše: *Silvana Milotić*

Krenula je nova školska godina. Vratio se veseli žamor djece u i oko naše lovranske škole. Imam zadovoljstvo popričati s Kristinom Puh Leko, koja je od ove godine voditeljica Područnog odjela Lovran Umjetničke škole "Matka Brajše Rašana" iz Labina.

* Koje mogućnosti Umjetnička škola "Matka Brajše Rašana" nudi osnovnoškolcima Lovrana?

- Želim naglasiti da naša škola, pod ravnanjem ravnateljice Melite Lasek Satterwhite, od 2014. godine ima svoj područni odjel u Lovranu. Nastava se svakodnevno odvija u prostorijama Osnovne škole "Viktora Cara Emina", a djeca mogu naučiti svirati klavir,

gitaru, flautu, klarinet, saksofon, harmoniku, violinu ili pohađati nastavu suvremenog plesa. Također, za one najmlađe organizirana je nastava pripremnog glazbenog i plesnog programa.

* Možete predstaviti umjetnike koji svoje umijeće žele prenijeti na mlade naraštaje?

- U područnom odjelu Lovran podučava stručan kadar kojeg čini 16 vrsnih akademskih umjetnika i pedagoga. Učitelji klavira su Kristina Kalokira, Filip Leko, Kristina Puh Leko, Vesela Brenčić i Hrvoje Puškarić, učitelji violine Nataša Veljak i Edi Šiljak, gitare Damjan Grbac, Vanja Posavec, Toni Cukon i Sergio Kovačić, klarineta i saksofona Toni Kranjac, fla-

utu predaje Sara Circota, a harmoniku Mihaj Ivković. Solfeggio, zbor i komorni ansambl vode učitelji Leonarda Romić i Aldo Foško. Suvremeni ples i balet podučavaju učitelji Melita Spahić Bezjak i Vitalij Klok. Od samog osnutka ovog područnog odjela voditelj je bio učitelj klarineta Tonči Trinajstić, zatim učitelj klavira Filip Leko, a od ove godine je ta obaveza zapala mene. Trudit ću se i vjerujem da ću uspješno obavljati obaveze voditelja na zadovoljstvo umjetnika, pedagoga, učenika i roditelja kao što su to radili i moji prethodnici.

* Da li učenici vaše škole sudjeluju u manifestacijama grada?

- Naravno da sudjeluju, u suradnji s

Općinom Lovran nastao je jedan lijepi ciklus naših koncerata koje održavamo svaki mjesec u Galeriji Laurus pod nazivom "Lovranske glazbene priče". Zatim održavamo i tri velika koncerta u kinu Sloboda: Božićni koncert, Koncert pod maskama i Završni koncert područnog odjela. Ove školske godine upisano je osamdeset učenika, čak 19 prvšačića koji se najviše raduju novoj školskoj godini i jedva čekaju naučiti svirati različite instrumente, a željno iščekuju i prezentirati svoje stečeno znanje uprkos tremama koje su neminovne kod početnika. Počasćeni smo svakim pozivom za sudjelovanje i rado ćemo se odazvati.

* Uspjeh u učenju sviranja je veliko veselje, možete istaknuti neke učenike?

- Učenici su vrlo uspješni na školskom natjecanju, državnim i međunarodnim natjecanjima s kojih donose vrlo pohvalne rezultate. Učenici klavira Anja Kučić, Ana Vranešić, Mia Staraj, Mihael Puškarić, te bivši učenik klavira Adrian Vio u proteklih su godina osvojili po nekoliko prvih, drugih i trećih nagrada s međunarodnih natjecanja iz klavira u Hrvatskoj, Italiji, Srbiji te Bosni i Hercegovini. Učenici

plesnog odjela redovito sudjeluju na školskom natjecanju, raznim plesnim susretima u županiji, ali i šire. U ovih osam godina mnogo je mladih umjetnika završilo svoje osnovno glazbeno obrazovanje, a neki od njih, kao što su Diana Marković, Tonka Frolja, Iva Rutar i Ema Škalamera, nastavili su pohađati i srednju glazbenu školu "Ivana Matetića Ronjgova" u Rijeku. Posebno treba istaknuti uspjeh naše bivše učenice, višestruko nagrađivane klarinetistice Diane Marković, koja je ove godine maturirala u Srednjoj glazbenoj školi "Ivana Matetića Ronjgova" u Rijeci i uspješno upisala Akademiju za glazbu u Ljubljani.

Kako ste vi krenuli u muzičke vode?

- Od malih nogu sam voljela pjevati i plesati, a u glazbenu školu sam krenula u trećem razredu osnovne škole na prijedlog učiteljice iz glazbenog, koja mi je predavala. Tada je najbliža glazbena škola bila u Puli, 25 kilometara dalje od mjesta gdje sam živjela. Imala sam sreću da su me roditelji mogli voziti dva puta tjedno na nastavu i jako dobru učiteljicu klavira, koja me je motivirala i poticala da završim osnovnu, kasnije i srednju školu, pa akademi-

ju. Uvijek kažem da imam najljepši posao na svijetu, zabavan i kreativan. U radu s djecom najviše me ispunjava njihov napredak, kad vidim da vježbaju, da se trude i da žele nešto novo naučiti. Glazbena škola traje šest godina i kroz to vrijeme imamo privilegiju pratiti ih i sudjelovati u njihovom odrastanju. Lijepo je vidjeti kako iz godine u godinu muzikalno i tehnički napreduju i stasaju u ozbiljne izvođače. Svaka naučena skladbica, uspješan nastup i pljesak je i meni nagrada.

Pred vrijednim učenicima Područnog odjela Lovran Umjetničke škole „Matka Brajše Rašana“ iz Labina stoje brojni uspjesi. Zadovoljstvo uspjeha osim učenika, zahvaća mnoge: voditeljicu, profesore, roditelje kao i nas građane.

I u ovoj školskoj godini će nas počastiti lijepim koncertima. Vrijeme prolazi, brzo će stići i Božić, a mi se već veselimo nastupima naših najmlađih sugrađana.

Jedinstven spoj glazbe i plesa

Srpanj je u Lovranu bio mjesec glazbe. Održavao se Festival umjetnosti, glazbe i plesanja – FUGiP 2022. Dio ovog jedinstvenog događanja bio je 5. Festival klasične glazbe „Lovran Classic“ i Festival umjetnosti plesanja. Program su zajednički pripremili Plesni Art Laboratorij i Udruga Corona Laurea Lovran. Bio je to jedinstven spoj glazbe i pokreta kakav se samo poželjeti može. Stoga i ne čudi da je ovaj program obilježio srpanj.

Osim domaće publike u programima na Trgu sv. Ivana uživali su i brojni strani gosti. Večer klasičnog folkloru priredili su 7. srpnja Jelena Tihomirović, Metod Sironić i Marta Karolina Cader-Pietrzak. Još se dojmovi nisu slegli, a već je 12. srpnja nastupio domaći sastav Kalamos Kvintet. Dva dana iza njih, 14. srpnja nastupio je francuski Duo SoliPse.

SVE JE MOGUĆE

Za hrvatski Duo Tudor - Režić bio je rezerviran 19. srpanj. Dva autora izvanrednih glazbenih sklonosti i mogućnosti pokazali su svoj talent i svoje vještine u multiinstrumentalnosti i korištenju elektroakustičkih pomagala kao što su pojačala i mikrofoni. Reklo bi se spoj nemogućeg, ali sve je moguće kada su u pitanju istinski umjetnici.

Gotovo dva tjedna uživao je i Stari grad u izvanrednim glazbenim programima. Zahvaljujući vrhunskim izvođačima Lovran je tih dana bio

jedna od najpoželjnijih ljetnih pozornica, a publika željna i klasične glazbe to je znala nagraditi toplim i srdačnim pljeskom.

Drugi festival odvijao se naizmjenično s prvim, a činio ga je Festival umjetnosti plesanja, koji se odvijao na tri različite lokacije. Zanimljive plesne predstave pokazale su se izvrsnima na svim pomno odabranim lokacijama.

LAURUS BEZ ZIDOVA

Jedna je bila na našem poznatom Lungomareu, druga na rivici u Medveji, a treća u Beach baru Cipera, gdje je izveden i završni program „Laurus bez zidova“. Gledatelji oduševljeni, izvođači zadovoljni, srpanj presretan bogatstvom dobrih predstava.

Početak festivala, moglo bi se reći, da je bio već početkom srpnja kada je u Domu Liganj održan program mentoriranja mladih plesnih umjetnika „Zalet novi“, a u Lovranskoj Dragi Umjetnička radionica „Hvala ti 2X“.

I jedna i druga radionica trajale su po nekoliko dana.

Da se održi ovogodišnji Festival umjetnosti, glazbe i plesanja - FUGiP 2022 pomogli su Općina i Turistička zajednica Općine Lovran, Ministarstvo kulture i medija, Primorsko-goranska županija, Park prirode Učka, Stubica d.o.o., Hostel Link i BHS (Best hospitality solutions).

Muziku su nadahnu to oplemenili njigovi zlatni prsti

■ Piše: Cvjetana Miletić

Mladić je. Još nima ni dvajset let, a klavir sope od svojega petega leta. Prva je zapazila njigov talent i onda ga daje stručno brusila profesorica Nataliya Marycheva još dokle je bil va dečjen vrtiče. Potle je finil i Osnovnu i srednju školu „Mirković“ v Opatije.

Silvestar je prirodni talenat, ki najviše na svete voli muziku, posebe klavir i njigovi su nastupi od početka bili zapaženi, a ča će bit jenega dana kad fini školovanje ćemo čut, doznat i naslišat. Od svojega šestega leta nastupal je na pozornicah Opatije, Reki, Zadra, Splita, Šibenika, Varaždina i Zagreba, Palmanove i Trevisa, i do sada dobil desetak se nagradi ke su primenjene mlademu umjetniku.

Rojen je 2002. leta v Reke. Od rojenja s familijun živeje zgor Opatije, va sele Vela Učka, okružen prirodun na tisuću metar nad moren, od kuda se s roditeljima spuščal auton saki dan na se svoje aktivnosti redovnega i glazbenega školovanja. Osnovnu Glazbenu školu „Mirković“ finil je 2015. leta i upisal srednju. Ma ne samo da j upisal, nego ju je i finil s čistun odlikun, a završni je koncert održal va Dvorane Zajednice Talijana v Reke 2019. leta. Dobil je stručnu spremu glazbenik klavirist.

MUZIKA JE ZIBRALA NJEGA...

Za Silvestra se more reć da ni on zibral glazbu, nego je glazba zibrala njega.

Njigova duša i srce, i prsti na rukah, ćute saku notu, ku j neki umjetnik stavil na hartu. Stručni bi judi rekli da je to njigov umjetnički senzibilitet ki je na najvišen muzičken škaline i da su zato njigovi nastupi vavek zapaženi. A kade se ni bil ov otrok?! Nastupal je na seh koncerteh svoje glazbene školi od šestega leta kad je još bil va vrtiče, pa potle i va glazbenoj škole. Finil je i Hotelijersko turističku školu v Opatije aš čovek mora imet i neko zvanje za zaslužit kruh, ko bude rabilo, a ne samo muziku. Ale on more i jeno i drugo. Takov se rodil.

Malo je teško zamislet, ale Silvestar Pulić je do kraja srednje školi na svojen popisu kega vodi njigova mama imel više od 100 nastupi. Saki je nastup bil po nečeren drugačiji, a on vavek jedinstven, poseban, se zreleji i boji. Ma ki ga ne bi poželel imet za sina?!

Va ovo malo let keh ima, a čuda zapisaneh nastupi treba spomenut i neke drage mu nagradi.

Dobil je tri druge i jenu treću nagradu na hrvatskim natjecanjima va Zadre, Splita i Zagrebe keh je organiziralo Hrvatsko društvo glazbenih i plesnih pedagoga. Tu su i nagradi i priznanja na međunarodnin natjecanjima ka su održana va Splita (treća nagrada „Daleki akordi“), v Reke je bil finalist XXIII. Lions Grand Prixa 2017. leta, va Varaždine je dobil priznanje „Memorial J. Muraj“ 2017., u Trevisu priznanje „Città di Treviso“, Italija 2018. i va Palmanove prvu nagradu „Città di Palmanova“ 2018., treću nagradu na 26. međunarodnen Lions Grand prix natjecanju v Reke 2021. Nastupal je na županijskemi vijeći klavirskih pedagoga, na opatijskemi manifestacijama kao „Veliki i mali za Opatiju“, obilježavanju Dana Grada Opatije, Dana Kamelija, Carski grad, na otvorenjima izložbi, promocijama, a bil je, se tako mlad, i korepetitor dečjeh zbori više puti.

SILVESTAR PULIĆ BRUSI SVOJ TALENT OD DEČJEGA VRTIČA

...A ON JE ZIBRAL MUZIČKU AKADEMIJU VA ZAGREBE

Svoj talent pokazal je v Opatije na prestavjanju Slovnikastaf-skega govora i va Lovrane na prestavjanju Lovranske kroniki Alberta Paesanija: Bilješke o tisućljetnoj povijesti Lovrana.

Kad se pogleda mamin spisak na ken su zapisani si nastupi i koncerti na keh je nastupil kako jedan od najmlajeh klaviristi i to vavek s ozbiljnjin repertoaron, kega su tako nadahnuto oplemenili njigovi zlatni prsti, onda čovek pomisli: kada taj otrok spi, kada se igra, kada će nać malo vremena za sebe i ča ga još čeka naprvo?

Ipak, dušu mu teple draga priznanja, ale najdraža su mu ona ka je dobil mej prvemi, kot ča j ono z Varaždina, grada va ken se štima ozbiljna muzika, pa priznanje ko j dobil va Trevisu i prva nagrada „Città di Palmanova“ isto va Italije.

V Opatije ga već si dobro poznaju po nastupeh mladeh umjetniki, po Božičneh i Karnevalskih koncerteh al oneh za Valentinovo.

Čuda je to dela za tako mladega umjetnika pa mu i mi želimo sretno naprvo.

A to naprvo, lih pred malo vremena, znaćilo je poč va Zagreb na Muzičku akademiju. I opet delat, vježbat, sost, nastupat, uživat...

Na prijemnen ispite va Muzičkoj akademije va Zagrebe va srpnje 2021. leta postigal je najboji rezultat pa je od seh kandidati ki su se prijavili za klavir bil prvi na rang liste: Svojen nastupon i vanrednun izvedbun oduševil je ocjenjivački sud. A to je jako puno ako se zna da je bilo 225 studenti razne glazbene smjeri (gudači, puhači, teoretičari, muzikologi, kompozitori, pjevači) na ten ispite, a naš je Silvestar bil šesti na rang liste. Njigovi najdraži skladatelji su Chopin i Bach i oni su mu osigurali mesto na akademije va klase prof. Vladimira Babina.

Ovega rujna održal je koncert i va Zajednice Talijana v Opatije na ken su nastupili i njigovi prijatelji kao gosti, dvoje mladeh slovenskeh glazbeniki. Da je sala bila puna, ne treba ni reć. Pjeskalo se i čestitalo. Čestitamo mu i mi i čekamo ga va Lovrane.

IZLOŽBA VA FEDERICA STERLEA VA LOVRANSKOJ KULE

■ Piše: **Silvana Milotić**

Ovo je ono pravo...

Va Kuće lovranskoga guca i lovranskoj kule bila je va aguste postavna izložba fotografij „Lovran: Time, Moments, Passion“. Po našu bi se to reklo „Lovran: Vreme, Čas, Strast“.

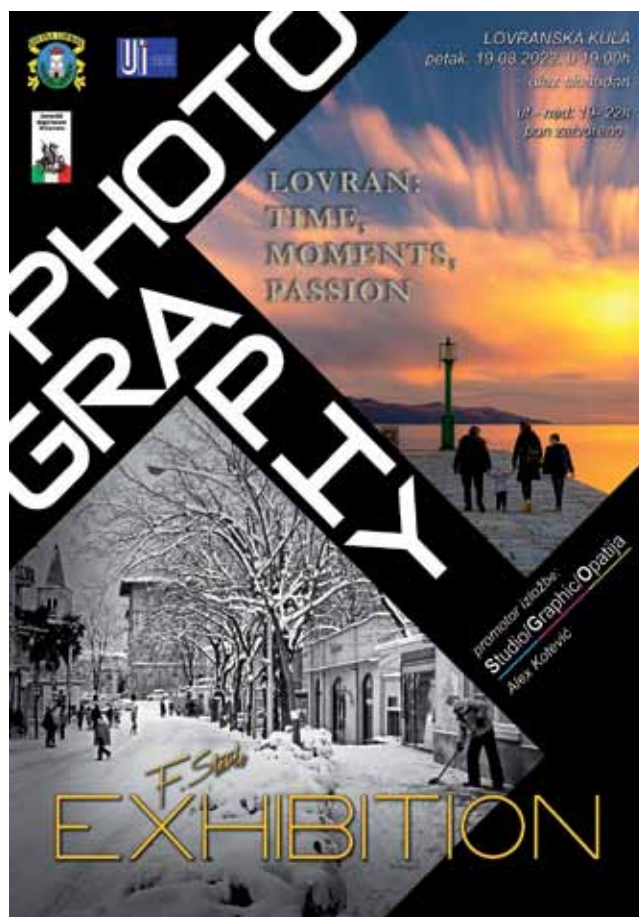
Judi željni videt izložbu napunili su tarac spred vrati i zaprli pol cesti. Kostanjic je imel veću kunpaniju nego ča j navajan, a i sunce se j skrilo da nan bude lepše. Našega umjetnika Federica Sterlea, ale kako bi domaći rekli Frica, je pred čuda let zakračala umjetnička udica. Od onda on se ne odvaja od svojega fotografskoga aparata. Baš ume pogodit momenat i vreme za storit ono „klik“ i zato su se njegove fotografije posebne.

Seh ki su ovo predveče prišli uživat va noveh litrateh lovranskoga umjetnika prvi je pozdravil Slavko Sekulić va ime Galerije Laurus. Za tin je pozdravil Igor Prodan, predsjednik Zajednice Talijana Lovran i zahvalil se sin ki su na bilo ki način pomogli postavljanje ove izložbi. Dal je na znanje da fotografa i njegovu ljubav za slikanjen pozna i prati od vavek i da su izložene slike nastajale tamo od 1980. leta pa do danas. Riccardo Staraj, načelnik Općini Mošćenička Draga i presednik Zajednice Talijana Mošćenička Draga rekao je da njega posebno piježa to ča fotograf ovjekovječuje si vremenski uvjeti na Liburnije i da su zato fotografije zasprave veličanstvene. Načelnik Općine Lovran Bojan Simonić pohvalil je ideju da se izložba stori va lovranskoj kule i na kraje se j Federico Sterle zahvalil Alexu Koteviću z Studija Graphic Opatija na ten ča mu je storil se izložene fotografije va veleh formateh. Zahvalil se je i sen ki su prišli na otvorenje izložbi aš videt ovoliko judi na jenoj izložbe je za sakega umjetnika posebna čast. Onda su se si posložili i slikali, da ostane za spomen slika kada je otprta još jedna, baš ova, Fricova izložba va njegovin Lovrane.

KULA PUNA LEPOTI

I sada se moralo još samo proglasit izložbu otprtun. Za ovoliko judi, ki su prišli videt slici svojega grada i si drugi litrati keh je va svoj aparat pospravil Sterle, bila su preuska vrata za poč va kulu skroz Kuću lovranskoga guca pa j malo poduralo dokle smo si prišli va kulu. Bilo je i oneh ki su, radi komocije ale straha od koroni, storili račun da te prit jedan drugi dan razgjedat izložbu pomalo, ferman se pred sakun slikun bez da nekemu pače i uživat...

Fameja Federica Sterlea je odvavek obdarena z umjetničkemi idejama. Tata Karlo je bil slikar i operni kantur, mama Brigida, sen nan poznata ko teta Gida z vrtića, puna kreativneh idej, brat Fabio ima zlatne ruki i more storit od dreva i železa se ča god zamisli, a kako jabuka

ne pade dugo od debla, tako ni Fricov sin Max ne zaostaje za njimi pa je i on vrstan fotograf. Na čaću, bi rekli. Za seh se more reć da živeju umjetnost. Neki više, neki manje, za nekega se zna, a neki još vavek samozatajno ostvaruju svoje ideji...

Čudno je to kako većina nas ne gre za tin da j okole nas sama lepota. Gledamo, a ne vidimo. Hvala Bogu, da imamo Frica, ki gleda i vidi i zna zibrat pa litratat baš ono najbolje. On to poslika pokle stori izložbu i tu lepotu podeli s judi. Zadovoljan on, a bome i mi. Kula je od prizemja do vrha puna veleh fotografij. Fric slika: jugo, buru, bonacu, more kada se va njin ogjeda sunce ko vilezuje i kada zahaja, groti, barki, judi...

VLASI PUNI MORA

Naslišala san kurijožo ča judi govore: „aaa vidi ovu... ova je ono pravo... kako je moguće ovo slikat... ima oko pa bog... baš super... se more ku sliku kupit...“

Na sakoj izložbe neka slika pusti posebni utisak na čoveka. Blaženi moderni mobiteli, slikaš ju i pogjedaš kada god te je voja. Mane ne more z glavi slika jene lepe divojki ka zranja z mora, a okol nije glavi se rastresli vlasii puni mora i kapjic ke ju okružuju. Toliko san ju gledala da san pozabila ju slikat.

Posebna vrednost sake izložbi je va ten ča va čoveke pusti spomen na lepotu vremena i pokle još čuda vremena dura on lep osjećaj i domišljanje, a kašneje još dugo dugo čuti se zahvalnost i veselje da j čovek neš videl. Verujen da će ov put to podurat se do neke nove Fricove izložbi, aš ona udica ka ga j zakračala pred čuda let ga još vavek krepko drži i ni malo ne popušća.

TATJANA JEDRIŠKO PANČELAT
PRESTAVILA SVOJU DESETU KNJIGU

Zajedrila Mala barka i va makedonske vodi

■ Piše: Cvjetana Miletić

Tatjana i ja se poznamo još z onega vremena kada nismo bile noni. Od onda je pasalo čuda let i va sa ta leta nabralo se puno susreti, puno ur našeg druženji, puno štorij sakidajneh, puno brig podejened, puno lepeh besed zrečened.

Nekako sprotu rajala se njija prva knjiga, povjesni roman Večernja blažena zvijezda. S prvun knjigun rajala se i nova ženska od pera, a čuda je tega još trebala navadit. Ni lahko nosit se s bremenon kako pisat, kako stat pred publiku, kako reć ča ti leži na srce i kako branit to svojo novo - komać napol navajeno delo. Aš pisanje ni lahko delo. Ono ima svoje zakonitosti, svoja pravila. Pisanje ni samo nahitat besedi, keh čitač čita i ne razume ča j pisac otel reć, a pisac se sun forcnun trudi uvjerit ga da ni dosti pametan kad ne razume. A puno je takoveh autori, ki se se jače rivaju naprvo s rukami i z nogami.

VIDI NEVIJENO I ONO NAN OTAJSTVENO

Pisanje mora poštovat zakoni i pravila od zajika. Pisanje mora poštovat i onega ki čita.

Pisanje mora oplemenit dušu i autora i čitača. Se je to bila domaća zadaća za Tatjanu koj se otpiral jedan nov put na ken se ona dobro čutila, dobro ga razumela, sprotu vadila i navadila.

Odlučit se da napiše prvo povjesni roman od 400 stranic ni bilo samo delo, bil je to pravi podvig za kega je trebalo i vremena, i strpjenja, i znanja, ko je sprotu vredno pobirala. Za ten njoj je se lagje hodilo. Z njije rojene Medveji prihajali su novi romani: Mavrica od jubavi; Blagoslovjene zlatne ruki; Putositnice za dušu; Zrcaljenje sunčanih zraka pa Buket ljubavi i slikovnice Legenda s Kvarnera i Mala barka te na kraju Osviti – haiku, mudrosnice i aforizmi. Ča je sledeće ćemo videt.

Saka je knjiga nosila neš novega va sebe, a mašta – ka nosi autora do nebesa – pomogla je Tatjane da vidi i ono nan nevjeno i ono nan još otajstveno.

SLIKOVNICA PREVEDENA NA 18 STRANEH ZAJIK

Na kraje, to se još mora reć, pred neko se leto ćapala najtežega dela, a to je napisat

slikovnicu, ka će bit i literarno, i pedagoški, i likovno primjerena otroku, a to je va književnoste najteži posal i malo ga ki ume dobro storit. Koliko je to Tatjana dobro storila mor da najboje pokažuje to ča j slikovnica Mala barka prevedena na 18 straneh zajik, samo ju još niki ni prevel na naš čakavski.

Pred malo je Mala barka veselo zajedrila i va makedonske vodi. Prepjevala ju je makedonska pjesnikinja i književnica Iskra Peneva, ka je na ovo prestavjanje doputovala z Beograda, a slikovnicu je za tisak parićala Udruga za kulturu „Ča“. Prestavjanje slikovnice Mala barka bilo je va Makedonsken kulturnen dome Ilinden v Reke. Špažići od programa držala je v rukah Ivona Dunoski Mitev. Da bi barku kunpanjali dobri vetri, sreću su njoj poželele gospe Iskra Peneva, prevoditeljica i Tatjana Udović, mag. cult. i izdavač, a s kanton ju je srdašno otkunapanjal pjesnik Darko Vojković. Sreću na dugen književnen pute poželeli su njoj finun zakuskun i Helena Jelušić i Livio Pančelat.

Neka Malu barku kunpanjaju dobri vetri i mimo more.

Projekt „Oči Lovrana“

■ Piše: *Elvira Jović Ban*

POGLED NA LOVRAN KROZ DRUGAČIJE OČI

U suradnji sa Društvom Naša djeca, a na inicijativu idejne začetnice Nine Ivanović, profesorice engleskog jezika i filozofije, nastao je divan projekt „Oči Lovrana“ kroz koji Lovran doista možemo gledati drugim očima.

Projekt je sufinanciran od strane Općine Lovran i poslovnog kluba PartneRi te je prijavljen i na natječaj Središnjeg koordinacijskog odbora akcije „Gradovi i općine - prijatelji djece“ Saveza društva Naša djeca Hrvatske za Naj-akciju u 2022. godini na kojem je osvojio najveću nagradu - Povelju.

„OČI LOVRANA“ NA DEVET LOKACIJA

Radi se o intervencijama u prostoru, plastičnim očima instaliranim na lokacijama po Lovranu, koje otkrivaju jednu posve novu dimenziju našeg mjesta. Projekt je osmišljen i namijenjen prvenstveno najmlađima,

našim malim Lovrankama i Lovrancima, kao i svim drugim malim posjetiteljima Lovrana, ali istovremeno je i poticaj odraslima da otkriju dijete u sebi, prošetaju Lovranom, pronadu označena mjesta, zastanu, razmisle, očitaju kodove putem pametnih telefona i saznaju nešto novo ili staro o našem Lovranu. Naime, „Oči Lovrana“ otkrivaju tajne o životu s početka 20. stoljeća.

Nažalost, od postavljanja instalacija, oči su već više puta skidane i uništavane pa ovim putem apeliramo i molimo one koji su to činili da ne uništavaju nešto u što je uloženi trud i novac i što korisnike veseli.

„Oči Lovrana“ za sad se nalaze na devet lokacija, no nadamo se da će u budućnosti biti i više raznovrsnih likova, koji pozivaju korisnike da stabla, stupove, rupe i svjetionike vide na posve drugačiji način.

Da ne bi otkrili previše, pozivamo čitatelje da sami krenu u svoje istraživanje, a ako vam ipak bude trebala pomoć pri istraživanju, jer su se oči sakrile, potražite lokacije na www.ocikamera.com.

Nastupilo je 111 orkestara i 4000 glazbenika

Jubilarni 30. festival puhačkih orkestara Naš svijet je glazba u organizaciji Puhačkog orkestra Lovran još jednom je potvrdio opravdanost održavanja. Iniciranje ovakvog druženja glazbenika potaknuto je davne 1992. godine na ideju austrijskog dirigenta i dugogodišnjeg zaljubljenika u Opatijsku rivijeru, danas nažalost pokojnog Haralda Reifa iz Graza. Njegova genijalna ideja pala je tada na plodno tlo. A bila su teška vremena. Domovinski rat je bjesnio, velik broj naših ljudi bili su branitelji na bojišnicama diljem Hrvatske. Ratni brodovi s usmjerenim topovskim cijevima bili su stacionirani ispred Rijeke. U tom ozračju, kao otpor neprijatelju i potvrda svoje opstojnosti, ideja o festivalu bila je dobrodošla i najbolji način da se u svijet pošalje slika o Hrvatskoj i našem kraju, koji i u ratnim uvjetima može biti sigurno mjesto za odmor. Danas sa sigurnošću možemo reći da su ova ideja, a posebno program koji je slijedio, privukli brojne glazbenike i turiste na naše područje. Otuda i naziv manifestacije koji kazuje da glazba nema granica.

U trideset godina održavanja Festivala u programima su nastupili brojni puhački orkestri, među kojima su bili glazbenici iz Mađarske, Italije, Slovenije, Austrije, Njemačke, Poljske, Slovačke i Hrvatske, ukupno 111 orkestara s oko 4000 glazbenika amatera. Najbrojniji orkestri bili su iz Italije, njih 24 došli su iz ovih gradova: Lavariano, Nogaredo di Prato, Palazzuolo sul Senio, Piossasco, Conegliano, San Giovanni di Lecco, Minerbio, Staro, Castelnovo di Porto, Staffolo, Castel San Pietro Terme i Faenza. Iz Mađarske su bila 23 orkestra i to iz gradova: Balatonfüred, Budafoki, Ajka, Mori, Kőszeg, Százhalombatta, Budimpešta i Morahalom. Iz Slovenije stiglo je 16 orkestara i to iz: Liboje, Laško, Vogrsko, Marezige, Nova Gorica, Tržič, Kapele i Izola. Iz Austrije 8 orkestara i to iz: Wetzelsdorf, Gamlitz, Eisenbahner, Neuhaus, Köflach, Kirchschlag i Frankenmarkt te dva orkestra iz Njemačke: Eichhofner Dorfmusik i Plüderhausen, iz Slovačke jedan i to iz grada Trstena, te poljski orkestar iz Godziszowa. Lovranski puhački orkestar svih je ovih godina bio organizator, ali je i nastupao zajedno s nekoliko hrvatskih orkestara, koji su imali nastupe na festivalu, a bili su to: Trsat Rijeka, Sinj, Marinići, Spinčići i Sv. Lovreč.

Uz uspješnu organizaciju Festivala, veliku podršku i pomoć svih ovih godina pružilo je Ministarstvo kulture RH, Primorsko-goranska županija, jedinice lokalne samouprave sa svojim turističkim zajednicama s područja Liburnijske rivijere, Liburnija Rivijera Hoteli kao i brojni sponzori i prijatelji lovranskoga orkestra. Svima veliko hvala na pomoći i podršci jer bez njihove pomoći bili bismo siromašniji za jedno kvalitetno glazbeno-turističko događanje i izravan način promidžbe našega kraja.

„Trstenska krilnica“ domaćin festivala

■ Piše: Radovan Trinajstić

Nakon dvogodišnje stanke zbog pandemije članovi Puhačkog orkestra Lovran početkom srpnja gostovali su u Slovačkoj. Ovo trodnevno gostovanje ostvareno je na poziv Puhačkog orkestra Trstena. Bio je to uzvratni posjet glazbenicima ovog slovačkog grada koji su početkom svibnja gostovali u Lovranu na jubilarnom 30. festivalu puhačkih orkestara „Naš svijet je glazba“. Nastup u Trsteni ostvaren je u okviru programa tamošnjeg festivala puhačkih orkestara pod nazivom „Trstenska krilnica“. Na ovom festivalu uz domaćina nastupili su slovački orkestri: Mugarunka, Mistranka, Fratranka, Hodrušanka i Holažnanka te lovranski orkestar kao jedini iz inozemstva.

DVA PROMENADNA KONCERTA LOVRANSKIH GLAZBENIKA

Na putovanju prema odredištu Trstena udaljenog oko 950 kilometara, lovranski su glazbenici nakratko zastali u Bratislavi, glavnom gradu Slovačke. Razgledali su središte grada, koje na svakom koraku nudi neku kulturno-povijesnu, arhitektonsku i spomeničku znamenitost ovoga grada smještenog na obalama Dunava. Inače, Trstena je grad od oko 7.000 stanovnika u Žilinskom kraju na sjeveru Slovačke u blizini granice s Poljskom. Domaćini su za lovranske glazbenike pripremili sadržajan program uz dva promenadna koncerta. Najprije su Lovranci razgledali obližnje veliko akumulacijsko jezero kao poznato sportsko i turističko središte ovog dijela Slovačke. Domaćini su sa zadovoljstvom pokazali novoizgrađeni križni put sa zavjetnom kapelicom na vrhu obližnjeg planinskog izletišta. Svoj boravak u Trsteni glazbenici iz Lovrana upotpunili su sa dva promenadna nastupa prezentirajući svoj glazbeni izričaj, koji se sastojao od popularnih i dobro znanih skladbi, evergreena te instrumentalnih skladbi modernih ritmova, a što je prisutna publika sa simpatijama i zadovoljstvom prihvatila i toplim pljeskom nagradila izvođače.

POKLON DOMAĆINA - TURISTIČKI OBILAZAK ZAKOPANA

Za kraj, domaćini su svoje prijatelje iz Lovrana povelili u posjetu i razgledavanje susjednog poznatog zimskog skijališta Zakopane u Poljskoj, koje se nalazi samo nekoliko kilometara od Trstene. Lovranski su se glazbenici uvjerali u ljepotu ovog planinskog kraja koji svojom raznolikošću, turističkom ponudom i hotelskim kapacitetima privlači brojne turiste, ne samo zimi, nego i tijekom ljeta. U Zakopanima su razgledali posebno zanimljivu crkvu Majke Božje Fatimske, koja se ističe svojim znakovitim arhitektonskim izgledom, a koju je papa Ivan Pavao II. za svog života posjetio više puta. Svoje prvo gostovanje u Slovačkoj lovranski su glazbenici iskoristili za međusobno druženje s glazbenicima domaćeg orkestra, kao i za dogovor oko nastavka ove uspješne suradnje. Na završnom koncertu Josef Kolečak, predsjednik glazbe Trsteno i predsjednica lovranskog orkestra Zvijezdana Klobučar Filčić razmijenili su spomen darove u znak sjećanja na ovaj susret.

GOSTOVANJE PUHAČKOG ORKESTRA LOVRAN U LAVARIANU KRAJ UDINA

Dugogodišnje prijateljstvo ispunjeno radošću

■ Piše: Radovan Trinajstić

Na poziv članova talijanske glazbe Filarmonica „Giuseppe Verdi“ Lavariano kraj Udina početkom rujna glazbenici Puhačkog orkestra Lovran svojim su gostovanjem uveličali obilježavanje 120. obljetnice postojanja ovog talijanskog

orkestra, koji je s lovranskim glazbenicima pobratimljen nepunih trideset godina. Jednodnevno gostovanje našega orkestra u Lavarianu bio je dio višednevnog programa obilježavanja 167. blagdana sv. Antona, nebeskog zaštitnika ovog malog gradića u regiji Furlanija-Juljska krajina.

SJEĆANJE NA GOSPODINA GIOVANNIJA D'ODORICO

Boravak u Lavariano počeo je posjetom mjesnom groblju i odavanjem počasti zaslužnom dugogodišnjem članu i tajniku glazbe Lavariano, gospodinu Giovanniu D'Odorico, koji je preminuo 2020. godine. Odsviranom posmrtnom koračnicom, polaganjem cvijeća i paljenjem svijeća, lovranski su glazbenici iskazali zahvalnost prijatelju, koji je uvelike pridonio uspostavljanju uzajamne suradnje ova dva orkestra, ali i svojim humanitarnim radom u vrijeme Domovinskog rata kada je organizirano dopremao pomoć potrebitima i prognanicima koji su u to vrijeme boravili u Lovranu. Ovom komemorativnom skupu prisustvovala je i supruga pokojnika Redentina s članovima obitelji, koji su ovaj trenutak doživjeli dosta emotivno i posebno se toplo zahvalili na iskazanom poštovanju prema pokojnom Giovanniu i njegovom djelu.

TRI DESETLJEĆA PRIJATELJSTVA

Ovogodišnje druženje glazbenika ova dva orkestra ostvareno je nakon poduljeg vremenskog razmaka, a za to vrijeme izmijenile su se generacije glazbenika. Iako su danas pretežito mlađi članovi, uspostavljen je vrlo brzo gostoljubivi međusobni kontakt. Bio je to trenutak da se svi zajedno prisjetimo na tri desetljeća prijateljstva, koje je započelo 1993. godine u jeku Domovinskog rata. Nekolicina još starijih članova oba orkestra prisjetili su se svojih prvih susreta u Lovranu i Lavariano. Lovranci su talijanske glazbenike ugostili 1991., 1993., 1994. i 2009. godine, dok su uzvratni susreti održani u Lavariano 1991., 1993., 1994., 1998. i 2002. godine. Počeci druženja i stvaranja dugotrajnog prijateljstva nastala su u vrijeme prvih ratnih zbivanja, što daje dodatnu dimenziju ovog prijateljstva.

PRVI NASTUP POD HRVATSKOM ZASTAVOM U LAVARIANO

Prvi kontakt i mogućnost buduće suradnje uspostavljeni su prilikom nastupa ova dva orkestra na završnoj kamevalskoj povorci u ta-

lijanskom Monfalconu. Već su tada Lovranci razmišljali da na Opatijskoj rivijeri upriliče Festival puhačkih orkestara međunarodnog karaktera dajući tako poruku svijetu da ovaj dio rivijere nije zahvaćen ratom te da gosti i turisti ovdje mogu biti mirni i sigurni. U takvim složenim okolnostima svoju podršku ovoj ideji dao je dugogodišnji turist i glazbenik Austrijanac Harald Reif iz Graza. Pozvani orkestri iz Slovenije i Austrije, zbog sve prisutnijeg rata u Hrvatskoj, otkazali su svoj nastup koji je bio predviđen za početak svibnja 1991. godine. Orkestar koji se još dvoumio bio je orkestar iz Lavariano. Uporni članovi lovranske glazbe predvođeni tadašnjim predsjednikom Liviom Grozićem odlučili su da kao delegacija posjete Lavariano kako bi ih upoznali sa stvarnim stanjem i gostovanje biva prihvaćeno s njihove strane. Tako su glazbenici iz Lavariano od 3. do 5. svibnja 1991. nastupili u Opatiji i Lovranu. Iako kišno vrijeme tih dana nije omogućilo bolje upoznavanje naše rivijere, ipak su u „stankama od kiše“ talijanski glazbenici uspjeli održati koncert na opatijskoj terasi hotela „Imperijal“ i na lovranskom Trgu sv. Jurja. U spontanom i prijateljskom druženju glazbenika poznanstvo je učvršćeno na zajedničkoj večeri u lovranskom Društvenom domu uz razmjenu spomen-darova. Tom prigodom dogovorena je daljnja suradnja i poziv u Lavariano, što se i dogodilo 21. i 22. rujna iste godine. Bilo je to gostovanje od posebnog značaja za lovranski orkestar: Domaćini su upriličili Lovrancima nastup na završnom koncertu u Udinama, na kojem je nastupilo desetak orkestara ove talijanske regije. Tada su članovi lovranske glazbe prvi put nastupili pod novom zastavom Republike Hrvatske. Bila je to čast i posebno značajan datum u bogatoj povijesti lovranskih „limenjaka“.

PODSJETNIK NA BRATIMLJENJE PUHAČKIH ORKESTARA LOVRAN I LAVARIANO

Iduće 1992. godine u Hrvatskoj je bila još teža ratna situacija i mnogi su lovranski glazbenici bili u redovima HV na ličkog ratištu. Zbog toga

nije se mogao realizirati toliko željeni festival puhačkih orkestara. Ipak ta su se nastojanja ostvarila 1993. godine kada je početkom svibnja održan I. međunarodni festival puhačkih orkestara „Naš svijet je glazba“. Na njemu su uz lovranske glazbenike nastupili glazbenici iz Slovenije - Liboje (Celje), iz Austrije - Wetzelsdorf (Graz) i iz Italije - Lavariano (Udine). Tako je krenuo Festival koji je ove godine proslavio 30. obljetnicu postojanja, dugogodišnjeg prijateljstva i povezanosti glazbenika Lovrana i Lavariano. Zahvaljujući inicijativi Giovanna O'Dorica i njegovih glazbenika, lovranskom je orkestru ponudeno bratimljenje ova dva orkestra. Posebno počašćeni članovi tadašnje Limene glazbe Lovran ideju su s radošću prihvatili i bratimljenje je ostvareno iste godine 18. rujna 1993. na gostovanju Lovranaca u Lavariano. Povelju o bratimljenju potpisali su predsjednik orkestra Lavariano Sbucl Adelchi i predsjednik lovranskog orkestra Livio Grozić, a prisutni su bili i načelnik Općine Lovran Edvard Primožić i načelnik Općine Mortegliano Eddi Gombosso. Ovo bratimljenje svečano je potvrđeno 7. svibnja iduće godine u opatijskom hotelu „Kvarner“ na 2. festivalu uz prisustvo glazbenika slovenskog orkestra Liboje i austrijskog orkestra Wetzelsdorf.

Ovogodišnji boravak u Lavariano članovi lovranskog orkestra upotpunili su samostalnim koncertom na središnjem trgu pod ravnanjem dirigenta Borisa Mohorića, a pokazali su svoj raznovrstan glazbeni program sastavljen od dobro poznatih evergreena i modernih skladbi različitih ritmova što je prisutna publika oduševljeno prihvatila i nagradila glazbenike dugotrajnim pljeskom. Pri kraju koncerta riječi zahvale lovranskim glazbenicima uputio je predsjednik glazbe Lavariano gospodin Claudio Tonini i zamjenik načelnika Općine Mortegliano gospodin Paolo Fabris. Poziv predsjednice Puhačkog orkestra Lovran Zvijezdane Klobučar Filčić da sljedeće godine glazbenici iz Lavariano dođu na prigodnu svečanost obilježavanja 30. obljetnice bratimljenja primljen je s neskrivenim zadovoljstvom i snažno podržan pljeskom.

DOLCE ÉPOQUE

međunarodni glazbeno-scenski spektakl Lovranke

dr. phil. Marlene Priskiđ

■ ■ Piše: **Silvana Stiglić**

PROMOCIJA LOVRANA, OPATIJE I RIJEKE U KAZALIŠTU PAVAROTTI-FRENI U MODENI POVODOM 30. OBLJETNICE MEĐUNARODNOG PRIZNANJA REPUBLIKE HRVATSKE

Ideja o stvaranju glazbeno-scenskog spektakla DOLCE ÉPOQUE, koji je prikazan u Teatro Comunale u Modeni povodom Dana državnosti Republike Hrvatske 30. svibnja 2022. i Dana Republike Italije 2. lipnja 2022. te povodom 30. obljetnice priznanja Hrvatske kao suverene države od strane država članica Europske unije, nastala je 2017. godine u našem Lovranu. Organizatorica i umjetnička direktorica ovog promotivnog projekta je Lovranka dr. phil. Marlene Priskiđ. Iako se je rodila u Italiji, a obrazovala u Austriji, Engleskoj, Francuskoj i Njemačkoj, Marlene Priskiđ je djetinjstvo provela u Lovranu, a i inače tu često boravi. Kao diplomirana pijanistica i filologinja, u susretu sa turističko-kulturnom baštinom Lovrana, Opatije i Rijeke, a iz ljubavi prema svom kraju, pokrenula je projekt međunarodnog nadahnuća, u kojemu danas sudjeluje preko 20 umjetnika iz raznih zemalja: Hrvatske, Italije, Njemačke i Engleske. Među njima se nalazi i lovranska glumica Marina Stanger, čiji je stilski portret izabran za plakat projekta.

INOVATIVAN SPOJ GLAZBE, PJSME, PLESA I SCENSKE IZVEDBE ZA PROMOCIJU KVARNERSKE KULTURNO-TURISTIČKE BAŠTINE

Spektakl DOLCE ÉPOQUE, kao sjajan spoj glazbe, pjesme, plesa i scenske izvedbe, osmišljen je da bi se na međunarodnoj razini promovirala kulturno-turistička baština Opatijske rivijere i Kvarnera i promicao transnacionalni dijalog među državama članicama Europske unije. Izvedbu u Modeni podržali su Turistička zajednica Općine Lovran i Grad Opatija, a dodjelom pokroviteljstva i Veleposlanstvo Republike Hrvatske te Generalni konzulati Republike Austrije, Njemačke i Japana. Projekt je prvi puta izveden 2017. u Vili Angiolini, kada se okupilo gotovo 120 posjetitelja, a nakon toga u Deutsches Theater u Münchenu i u povijesnoj dvorani Marmorsaal u Palais Strattmann-Trautson u Beču, prigodom 130. obljetnice imenovanja Opatijske rivijere carskim lječilištem i međunarodnom turističkom destinacijom. U Beču je izvanredni pokrovitelj bio austrijski nadvojvoda Markus Salvator Habsburg-Lothringen, dok je Europski parlament bio pokrovitelj projekta tri puta za redom.

TRANSNACIONALNA SURADNJA EUROPSKOGA NADAHNUĆA

U okviru programa, koji se sastoji od ukupno 30 glazbeno-scenskih točaka razigranog karaktera, prikazane su scene iz svakodnevnog života u periodu od 1880. - 1940. te humorističke anegdote o poznatim posjetiteljima povijesnih lovranskih i opatijskih pansiona, vila,

parkova i našega Lungomara. Projekcije na platnu starih razglednica i panoramskih slika tadašnje rivijere, uz korištenje scenskih rekvizita prof. Borislava Božića iz Fotokluba Rijeka, te bogati kostimi, od kojih je veliki dio skrojen po izvornim modelima iz razdoblja od 1900. do 1915., dodatno su obogatili promociju Opatijske rivijere kao jedne rafinirane destinacije tada elitnog europskog turizma. Na temu iseljavanja Hrvata prema Americi i Australiji početkom 20. stoljeća posvećeno je prikazivanje velikih parobroda koji su tada kretali preko luke Rijeka sa hrvatskom i austrijskom posadom. Iznimno sugestivnu morsku atmosferu dočarao je plesni ansambl plesne škole La Capriola Formazione Modena Danza iz Modene, uz podvodne snimke opatijskog ronioca Matka Kalajčića. Prihodi večeri koja je organizirana sa zakladom Fondazione Gioventù Musicale d'Italia donirani su Crvenom križu u Ukrajini.

ŠANSONA BRAČNOG PARA FRAPPART LOVRANSKA GLAZBENA BAŠTINA IZ 1914.

Kako bi se dodatno istaknula kulturna baština Lovrana, izvedena je i jedna šansona iz 1914. koju je pronašao lovranski flautist Metod Sironić, a čiji su autori glazbe i teksta bili bračni par Marguerite i Louis Frappart - nekad vlasnici lovranske Vile Frappart.

Promovirajući turističko-kulturnu baštinu Lovrana, Opatije i Rijeke, hrvatski spektakl DOLCE ÉPOQUE je po četvrti put oduševio stranu publiku, ali istovremeno i privukao pažnju talijanske radiotelevizije RAI 3, koja je emitirala reportažu u svom Dnevniku 10. lipnja 2022.

Da se radi o inovativnom projektu promocije turizma, kulturne baštine i povijesti jednoga kraja dokazuje i interes Hrvatske Radiotelevizije koja je također snimila reportažu o projektu DOLCE ÉPOQUE i emitirala je u emisiji Prizma sredinom listopada ove godine.

Dolce Époque

© Dolce Époque. All Rights Reserved

UMJETNIČKA POSTAVA:

Uspješnu, razigranu postavu umjetnika činili su: Ilaria Zanetti i Kateryna Makhnyk (Sopranistice, Trst i Ukrajina), Vokalni ansambl VIP (Dresden), Marina Stanger (glumica, Lovran), Toni Flego (plesaç, Rijeka), Marco Ferri (violina, Modena), Enrico Ferri (čelo, Venecija), Innocenzo Caserio (truba, Reggio Emilia), Matteo Di Bella (glasovir, Trst), Marco Bedetti (kompozitor, Maranello), arch. Enrica Morini (tehnička voditeljica, Modena), Andrea Tarabusi (sporedni glumac, Castelfranco Emilia), Francesco Iori (foto&video montaža, Modena), Simone Montella (dizajner svjetla, Bologna).

© Dolce Époque. All Rights Reserved

Dolce Époque

Juniori ŠRD „Zubatac“ prvi na Državnom prvenstvu na otoku Viru

Prvo Državno ekipno prvenstvo u sportskom ribolovu za sve kategorije ribolova s obale održano je krajem rujna na otoku Viru. Pravo nastupa imali su svi najuspješniji klubovi sa svojih županijskih prvenstava, a sačinjavale su ih sve županije koje su članice Hrvatskog saveza za sportski ribolov na moru.

NAJVEĆA RIBA - SALPA OD 414 GRAMA

U kategoriji juniora do 16 godina nastupilo je 9 ekipa s ukupno 27 mladih natjecatelja. Uvjeti samog natjecanja bili su vrlo teški jer ih je pratila jaka kiša i bura do kraja natjecanja. Lovilo se 4 sata po sistemu ulovi i pusti. Ukupno je ulovljeno 195 riba. Najveću ribu ulovio je Lovranac Antonio Blažić, salpu od 414 grama. Natjecanje je bilo izuzetno izjednačeno i napeto do samog kraja. Na kraju su ipak bili najuspješniji članovi ŠRD „Zubatac“: Antonio Blažić, Mihael Andrejević i Patrik Uhač sa 23 negativna boda. Ekipu su uspješno vodili trener Ivica Škec

i njegov mladi pomoćnik Luko Pavičević uz veliku pomoć roditeljske logistike. Na drugo mjesto s 24 negativna boda plasirala se ekipa KŠR „Nebojsija“ iz Kaštel Kambelovca, a treći s 25 negativnih bodova bili su ribari iz SRD „Zubatac“ iz Zadra. Glavni sudac natjecanja bio je Mihovil Petrinović, dok je službeni delegat Saveza bio Robert Strmečki. Pehare i medalje najuspješnijima osobno je uručio i čestitao im predsjednik dr. Đuro Marinović.

DOČEK MLADIH DRŽAVNIH PRVAKA

Uz malu svečanost na prostoru lovranskog portića članovi ŠRD „Zubatac“ dočekali su i proslavili svoje mlade državne prvake, koji su ujedno i prvi prvaci u juniorskoj kategoriji, a koji su ponosno došli u prostorije lovranskog kluba s medaljama i velikim peharom. Ovoj svečanosti nazočili su mladi članovi kluba, polaznici škole ribolova u klubu i zasigurno će mnogima to biti poticaj da se i dalje bave ovim zdravim sportom. Pravi su uzori uvijek dobro došli.

RIJEČ TAJNIKA I TRENERA

Posebno zadovoljan postignutim rezultatima svojih juniora, tajnik i trener svoje ekipe Ivica Škec rekao nam je:

„Na ovom Državnom prvenstvu mladih ribolovaca primjenjen je način vrednovanja rezultata da se svaka ulovljena riba najprije izmjeri, upiše i vrati natrag u more. Naš član društva Slobodan Naglič razvio je računalnu aplikaciju koja omogućuje trenutni unos i ažuriranje ulova kao i praćenje rezultata na mobilnim telefonima u realnom vremenu. Ovako se dobiva dodatna doza napetosti i neizvjesnosti natjecanja do zadnje ulovljene ribe. Natjecanje se može pratiti s bilo kojeg mjesta na svijetu. Ovako se ne gubi vrijeme na vaganju ulovljene ribe, već su rezultati poznati odmah po završetku natjecanja. Naše društvo je veliki zagovornik primjene ove vrlo napredne aplikacije te je kao takvu promoviramo na svim našim natjecanjima, a naročito na onim službenima.

Lovranski juniori na Državnom prvenstvu u Podstrani

Sezona službenih natjecanja za sportski ribolov nije završena jer se od 7. do 9. listopada 2022. u Podstrani održalo Državno pojedinačno prvenstvo za kategoriju juniora. U toj kategoriji do 16 godina starosti nastupili su mladi članovi lovranskog ŠRD „Zubatac“ Luko Pavičević i Patrik Uhač. U kategoriji mladih seniora do 21 godine starosti natjecao se Tonko Pavičević. U obje kategorije nastupila su 24 najbolja mlada ribolovca Hrvatske. Lovilo se na dijelu priobalja Podstrane po sektorima koji, nažalost, nisu bili ujednačeni, već je sve ovisilo o sreći pri izvlačenju pozicije, odnosno sektora. To je uveliko pridonijelo krajnjem rezultatu ulova

ribe, jer je na nekom sektoru ulov bio izuzetno „mršav“ u odnosu na neke druge pozicije. Međutim, sportska sreća je sastavni dio svakog natjecanja pa i ovoga, kada se lovilo po sistemu „ulovi i pusti“.

Izborene dobre startne pozicije za daljnja natjecanja

Na kraju dvodnevog natjecanja u kategoriji U16 Patrik Uhač je završio na 13. mjestu, a Luko Pavičević na 20. mjestu. Kao ekipa ŠRD „Zubatac“ je osvojio nepopularno 4. mjesto. Ovim rezultatom Luko Pavičević ostaje i dalje član reprezentacije Hrvatske za 2023. godinu, dok je Patrik Uhač ostvario izravan plasman na Državno prvenstvo 2023. godine. U svo-

joj kategoriji Tonko Pavičević odradio je ovo prvenstvo vrhunski. Do posljednjih trenutaka Tonko se nalazio na izvrsnom 2. mjestu da bi u samom finišu natjecanja izgubio i osvojio 4. mjesto. Ovim rezultatom stekao je pravo za razigravanje mladih seniora do 21 godine starosti za popunu državne reprezentacije.

Ovim rezultatima lovranski „Zubatac“ uspješno nastavlja višegodišnje uspješno natjecanje i osvajanje visokih plasmana svojih članova, a to posebno veseli znajući da je riječ o mladim kategorijama. Mladi su vrijedan zalag budućnosti sportskog natjecanja ovoga društva, a koje uspješno vodi trener Ivica Škec.

I da ne pozabimo – Rogi ribaru!

Doviđenja, kuno!

Nestali su hrvatski frizatici, marturina, slavonski banovci, nestat će i kuna, ostat će joj samo numizmatička vrijednost

Lijepi dani babljeg ljeta još uvijek nude uživanja u moru. Tople su večeri rezervirane za ugodna druženja. Jedno posve neobično ali zanimljivo druženje uz stručno predavanje pod nazivom „Hrvatski novac – Doviđenja kuno“ održao je dr. sc. Julijan Dobrinić, prof. emeritus 7. rujna u Galeriji Laurus. Ne brojna publika, iako je ulaz bio slobodan za sve građane, uživala je u jednosatnom predavanju uz ilustracije i komentare te predočene zanimljive primjerke novčanica i kovanica iz osobne kolekcije kao i snimke hrvatskog novca kroz prošla stoljeća jer je na predavanju bio prikazan povijesni slijed nastanka hrvatskog novca.

Kronološkim pregledom hrvatskih vladara i vladarskih sustava, od kneževskog doba do danas, prof. Julijan Dobrinić, inače vrstan stručnjak i kolekcionar te numizmatičar, nastojao je pružiti uvid u dio novčarstva od srednjeg vijeka do danas s posebnim naglaskom na dio hrvatskog novca s nazivom „KUNA“.

S obzirom da su predavanja s profesorom uvijek izuzetno kvalitetno pripremljena, a razgovor poslije zanimljiv, zanimalo nas je što ga je potaknulo da pripremi ovo predavanje, iako nam se odgovor iz naslova predavanja „Doviđenja Kuno“ sam nametnuo. Jednako kako smo se ne tako davno pitali kako ćemo dinar zamijeniti s kunom, sada se pitamo kako ćemo se snalaziti kada umjesto kune u novčanicima budemo imali eure.

HRVATSKI FRIZATICI I SLAVONSKI BANOVCI

Čovjek se na sve privikne. Malo po malo zaboravi staro i nauči se služiti s novim iako nam se čini da će tih eura i centi u našim džepovima biti mnogo manje. Ali vrijeme nosi nove promjene kao što tih promjena i tijekom prošlosti bilo veoma mnogo.

Prof. Julijan Dobrinić rekao je:

- Prikazao sam povijesni slijed svih važnijih vlasti, koje su bile na hrvatskom teritoriju „od stoljeća sedmog“. Komentiran je popis hrvatskih banova i kraljeva iz hrvatskih dinastija - narodnih vladara, do 1102. godine. Napomenuto je da oni nisu kovali svoj novac, već je u uporabi bio novac susjednih država, kraljevstava i slično, najčešće bizantski i mletački. Stupanjem u personalnu uniju s Ugri (Mađarima) pojavljuju se prva kovanja hrvatskog novca. Naime, od Kolomana i drugih vladara iz loze Arpadovića nadalje, hrvatskim kraljevstvom, iako je na vrhu ugarsko-hrvatski kralj, vlada netko od značajnih velikaša, kraljev brat ili netko iz obitelji, na polo-

žaju Hercega (vojvode) i na poziciji banova. Oni su bili samostalni u vladarskom smislu i vodili su također samostalnu novčarsku politiku. To uključuje i kovanje hrvatskog novca. Prema tadašnjim zakonima, tadašnji ugarski novac, smio se koristiti samo na području Ugarske, a hrvatski samo na području Hrvatskog kraljevstva. U prvo vrijeme to su bili „hrvatski frizatici“, novac kovan po uzoru na novac biskupa Konrada iz austrijskog grada Friesaha pa su tako dobili taj naziv. Nešto kasnije pojavljuju se „slavonski banovci“, koji su u dugom razdoblju bili stalne kvalitete i rado prihvaćeni u narodu. Njihova je karakteristika što je na jednoj strani novca, po prvi puta u povijesti, prikazana „kuna“. Time se uspostavila veza između dotadašnje uobičajene trgovine u kojoj su se obrađene kože kune zlatice koristile kao novac, pa je tada i porez (do uvođenja banovaca) bio izražen u tim kožicama i zvao se „marturina“.

TRI PUTA KUNA

Nakon 1301. godine namjesto Arpadovića, na čelu se kraljevstva pojavljuju Anžuvinci, a potom, nakon 1403. godine vladari drugih europskih dinastija, sve do 1941. godine.

Za sve to vrijeme nije se kovalo hrvatskog novca s oznakama kune, nego su pojedini vladari u svojim vladarskim naslovima isticali da su kraljevi ili carevi Hrvatske, Slavonije ili Dalmacije (punim imenom ili jako skraćeno), kako su već po tadašnjim običajima dobivali prava na koji dio nekog teritorija.

1941. godine, uspostavom Nezavisne Države Hrvatske (NDH), iz povijesti izranja „kuna“, po drugi put. Tiskale su se novčanice i kovao novac iz cinka i zlata. Postoje i kovanja u drugim metalima, ali takva kovanja su bila ostala na razini predložaka ili nisu dospjela u optjecaj. Poslije Drugog svjetskog rata kuna se ponovo javlja, treći puta uspostavom Republike Hrvatske i to ne odmah. Prvo su bili uvedeni Hrvatski dinari, a od 1993. su u uporabi kune. Narodna banka Hrvatske dala je i Hrvatskome novčarskom zavodu, u Sv. Nedelji, kovati sve optjecajne, prigodne optjecajne i prigodne novce. Na svom novcu je istaknuta nominalna vrijednost, a na kovanom novcu je prikazana i kuna. Sve emisije prigodnog novca vezane su uz značajne datume, kako do 2013. godine, kada RH gubi samostalnost ulaskom u EU, tako i nakon toga do kraja 2022. godine. Od 2023. godine RH gubi i financijski suverenitet, i u uporabi će se koristiti novac pod nazivom euro, a kovani novac će imati neka hrvatska obilježja. Redoviti metalni novac je kovan od

slitina metala, a prigodni od srebra i zlata.

VRIJEDNA KOLEKCIJA OPTICAJNOG NOVCA

Na predavanju je projekcijama prikazan sav slijed razvitka hrvatskog novčarstva, s posebnim osvrtom na onaj dio koji je vezan uz kunu. Posjetioci su mogli osobno vidjeti originalne primjerke nekih srednjovjekovnih banovaca, te novih kovanih novaca. Posebno je bilo zanimljivo vidjeti kolekciju prigodnog optjecajnog novca od 25 kuna, te kovanja u zlatu apona od 1, 2 i 5 kuna iz serije zlatna kuna.

Mnogi su možda i prvi put vidjeli sve originalne primjerke tipičnih novčanih vrsta, od početaka pa sve do emisija novca Republike Hrvatske, zaključno s posljednjim primjerkom prigodnog optjecajnog novca „Pelješki most“, koji je ujedno devetnajsti i posljednji primjerak hrvatske kune. Za one koji će jednog dana tragati za pojedinim primjercima prigodnih kovanica od 25 kuna, donosimo popis svih, još koji mjesec pa muzejskih, vrijednih primjerkara čija će numizmatička vrijednost s vremenom samo rasti. Tiskanje je počelo 1997. godine a prve tri kovanice bile su: Hrvatsko podunavlje; Prvi kongres hrvatskih esperantista i Primanje Republike Hrvatske u OUN. Sljedeće tri godine tiskana je samo po jedna kovanica, 1998. godine bila je posvećena EXPO – Lisabon; 1999. EURO; a 2000. godine u čast novog milenija na kovanici je lik novorođenčeta i natpis 2000; 2005. godine objavljene su dvije kovanice: 10. obljetnica međunarodnog priznanja Republike Hrvatske i Republika Hrvatska kandidat za članstvo u Europskoj uniji. Pet godina kasnije, tek 2010. godine na novoj kovanici je natpis Godišnja skupština Europske banke za obnovu i razvoj, a 2012. Ugovor o pristupanju Republike Hrvatske u Europskoj uniji. Svih idućih godina objavljivana je samo po jedna kovanica i to: 2013. Republika Hrvatska članica Europske unije; 2016. 25. obljetnica neovisnosti Republike Hrvatske; 2017. 25. obljetnica primanja Republike Hrvatske u Ujedinjene narode. Godina 2019. može se pohvaliti s dvije nove kovanice: 25. obljetnica uvođenja kune kao novčane jedinice Republike Hrvatske i 350. obljetnica osnivanja Sveučilišta u Zagrebu. I tri posljednje godine „vladavine kune“ samo po jednom kovanicom: 2020. Predsjedanje Republike Hrvatske vijećen Europske unije; 2021. 75. obljetnica osnivanja Hrvatske zajednice tehničke kulture; 2022. Pelješki most. I tu je kuni kraj!

Ovo stručno i posebno zanimljivo predavanje organizirao je Ogranak Matice hrvatske u Opatiji u suradnji s Općinom Lovran.

Diplomatsko-politička bitka za Istru

■ Piše: Josip Dukić

Dana 2. svibnja 1945., Titova IV. armija oslobađa Trst. Tog istog dana, samo par sati kasnije, ali u već oslobođeni grad ulaze i snage VIII. britanske armije, koja s V. američkom armijom oslobađa Italiju (nakon pomorskog desanta iz sj. Afrike na Siciliju). Iako cijela Istra još nije bila oslobođena, tog dana počinje diplomatska, politička bitka za Istru. Trebalo je pobjednike Drugog svjetskog rata uvjeriti da Istru dodjele Jugoslaviji, a ne i dalje Italiji, da je 1918. nepravедno dodijeljena Italiji za izdaju, za napuštanje dotadašnjih saveznika Austrije i Njemačke. Trebalo je i kazniti Italiju za sva zla i zločine koje je počinila kao fašistička zemlja do rujna 1943., do kapitulacije. Komandant savezničkih armija, feldmaršal Alexander, zahtjeva od maršala Tita da iz Trsta i iz Istre povuče snage svoje IV. armije – osloboditeljice Istre. No, maršal Tito ne izvršava taj zahtjev. Došlo je skoro do oružanog sukoba između dotadašnjih saveznika, pa IV. armija (9. i 20. dalmatinska divizija), po odobrenju maršala, ipak napuštaju Trst, ali ne i Istru.

Maršal Tito zna da je W. Churchill, premijer V. Britanije, uz Roosevelta i Staljina jedan od velike trojke na čelu saveznika, Istru obećao i dalje Italiji. Tito se sastao s Churchillom sredinom kolovoza 1944. u Napulju. Prenio je Churchillu volju, želju i odluku većinskih naroda Istre, Hrvata i Slovenaca, da se odcijepi od Italije i pripoje Jugoslaviji. Upoznao ga je s borbom Hrvata i Slovenaca Istre protiv fašista i nacišta, s ogromnim gubicima Istre od feldmaršala E. Rommela, listopada 1943. i snaga gen. Küblera 1944. godine.

TITOVA NAREDBA: U TRST UĆI PRIJE SAVEZNIČKIH ARMIJA

U oslobođeni Beograd pozvao je u veljači 1945. feldmaršala Alexandera. Jedan od zaključaka beogradskog sastanka je da vojne snage, koje oslobode neko područje, tu i ostanu.

Ti sastanci i jalovi razgovori uvjerali su Tita da će Istru dobiti samo snagom oružja. Potpuno uvjeren u to, samo par dana nakon beogradskog sastanka, početkom ožujka 1945., osniva i IV. armiju, sa zadatkom – poraziti njemački 15. i 97. armijski korpus i osloboditi: Liku, Gorski kotar, Hrvatsko primorje i Istru, te u Trst ući prije savezničkih armija. Zadatak je IV. armija uspješno izvršila.

Britanci su svjesni toga da su izgubili utrku za Istru i prisiljeni su prihvatiti svršeni čin koji im je nametnuo Tito.

Dana 9. lipnja 1945., u Beogradu je potpisan sporazum između vlada SAD-a, V. Britanije i Jugoslavije o privremenom rješenju spora u Istri, s važenjem do konačne odluke Pariške mirovne konferencije.

Istra se dijeli:

- Zona A – Trst i Pula, kojima upravlja saveznička vojna uprava, sa sjedištem u Trstu;
  - Zona B – ostatak Istre, kojim upravlja Jugoslavenska armija (VUJA – Vojna uprava Jugoslavenske armije), sa sjedištem u Opatiji.
- Saveznici su namjeravali okupirati još neke dijelove Istre, ali su odustali.

Italija je tom podjelom nezadovoljna. Kako bi poboljšala svoj položaj, traži da joj se od kapitulacije rujna 1943. prizna status saveznika, no, taj zahtjev je odbijen. Osnovana je Međusaveznička komisija za razgraničenje, koja obilazi Istru i razgovara s istaknutim osobama Istre, ali i sa stanovništvom. Važnu ulogu ima i crkva Istre, koja knjigama rođenih i umrlih dokazuje narodnosnu strukturu Istre. Najzaslužniji je svećenik Božo Milanović.

Saveznici daju 4 prijedloga podjele Istre:

- sovjetski: za nas najpovoljniji - cijela Istra Jugoslaviji;
- francuski: SZ dio Istre do ušća Mirne u Jadran, kod Novigrada Italiji, a ostatak Jugoslaviji;
- britanski: zap. dio Istre, pojas širine 30-ak km, od Trsta do Pule, Italiji, a ostatak Jugoslaviji;
- američki: za nas najnepovoljniji – zapadna polovica Istre, uključujući Pazin i Rašu, Italiji, a istočna polovica Jugoslaviji.

PARIŠKA MIROVNA KONFERENCIJA

Međusaveznička komisija, 25. travnja 1946., podnosi izvješće savjetu ministara vanjskih poslova pobjednika Drugog svjetskog rata. Pariška mirovna konferencija započinje radom 29. lipnja 1946. i rješava sve sporove između pobjednika i poraženih u Drugom svjetskom ratu. Pravo glasa ima 21 država pobjednica, među kojima je i Jugoslavija. Svoj rad završava 15. listopada 1946., a sporazume potpisuje 10. veljače 1947. godine.

Italija mora Jugoslaviji ustupiti:

1. Rijeku, Zadar, Cres, Lošinj, Lastovo i Palagružu;
2. Istru do ušća Mirne u Jadran kod Novigrada.

Između Italije i Jugoslavije (sjeverno od Novigrada) osniva se međudržava, tampon

državica, imena Slobodni teritorij Trsta (STT).

STT se dijeli na:

- Zona A – grad Trst s okolicom;
- Zona B – područje južno od Trsta do ušća Mirne u Jadran

Lokacija Slobodnog teritorija Trsta (STT)
https://hr.wikipedia.org/wiki/Slobodni_teritorij_Trsta#/media/Datoteka:Free_Territory_of_Trieste_Map-hr.svg, pristup 12. 9. 2022.

PRIJETNJE ORUŽJEM JUGOSLAVIJI

Italija je i dalje nezadovoljna. Svjesna da gubi: Abesiniju, osvojeni dio Libije i Grčke,

Albaniju, Dalmaciju, Zadar i jadranske otoke, ali očekivala je Istru i Rijeku. Odbija ratificirati odluku mirovne konferencije. U Italiji izbijaju nemiri, sve su češći i masovniji, posebno duž granice sa Slovenijom i Zonom A STT-a. Odluka o gubitku Istre teško je primljena i kod ostataka profašističkih elemenata u Istri. Na sam dan donošenja odluke – 10. veljače 1947. – fanatična fašistkinja, 34-godišnja učiteljica, Talijanka, Maria Pasquinnelli, pištoljem ubija zapovjednika pulskoga garnizona, brigadira de Wintona. I prije toga, 18. kolovoza 1946., također u Puli, u namjerno izazvanoj eksploziji, poginulo je 63 i ranjeno 30 osoba.

U to vrijeme Jugoslavija je u teškom položaju i na istočnim i sjevernim granicama. Dana 28. lipnja 1948., po diktatu Staljina, prosovjetska politička udruga komunističkih partija u Bukureštu donosi Rezoluciju Informbiroa. Titovo odlučno „Ne“ Staljinu izaziva bezobziran i grub napad, osudu i prekid svih veza s Istokom te moguću vojnu intervenciju. Ginu naši graničari na granicama s Mađarskom, Rumunjskom i Bugarskom. Za mnoge u Jugoslaviji teško je bilo prihvatiti prekid sa Staljinom. To je i početak Golog Otoka.

ISTRA ZAUVIJEK DIO HRVATSKE

Na zapadu, Italija također prijeti vojnom akcijom u namjeri da silom oružja pripoji STT, pa čak i Istru. Na granicu prebacuju tri divizije – 35000 vojnika. U svoje sjevernojadranske luke doplovili su ratni brodovi – tri krstarice, tri razarača, dvije fregate, 12 torpednih čamaca i više pomoćnih brodova. Na aerodrome u Veroni i Avianu, prebacuju mlazne lovce i bombardere.

Tito odgovara istom mjerom: vrši se djelomična mobilizacija Jugoslavije. U naše sjevernojadranske luke prebačena su četiri razarača i 40 torpednih čamaca. Na aerodrome u Ljubljani, Zagrebu i Zadru, prebačeni su ratni zrakoplovi. Zapad podržava Italiju jer je ona članica NATO pakta. Tršćanska kriza na vrhuncu je 1953. godine. I upravo te 1953. umire Staljin. Pritisak istoka prestaje, a u Beograd uskoro stiže

Nikita Hruščov. Bila je to prava pokajnička misija, svojevršno priznanje da su pogriješili. Zapad se preplašio da bi u eventualnom ratnom sukobu SSSR podržao Jugoslaviju, što bi prešlo u svjetski sukob, a kako je od svjetskoga rata prošlo tek osam godina, nikome nije bilo do rata.

Sljedeće 1954. zapad Londonskim memorandumom uki- da Slobodni teritorij Trsta i Zonu A-Trst dodjeljuje Italiji, a Zonu B Jugoslaviji.

Italija je očekivala više, no, morala se zadovoljiti samo Trstom. Sitniji međugranični problemi rješavani su u sljedećim godinama, dok nije konačno 1975. između Jugoslavije i Italije potpisan Osimski sporazum, čime prestaju svi sporovi između dviju država.

Istra je konačno i zauvijek dio Hrvatske!

Cijene oglasnih prostora

Cijela 1/1 ZADNJA VANJSKA	Cijela 1/1 PRVA I ZADNJA UNUTARNJA	Cijela 1/1	1/2	1/4	1/8
210x297 mm	210x297 mm	210x297 mm	178x130 mm	87x130 mm	87x63 mm
2.400 Kn	2.200 Kn	2.000 Kn	1.000 Kn	500 Kn	250 Kn

PDV uračunat u cijenu • azela.mando@opcinalovran.hr

■ Piše: Doris Kramarić

Jedina kontinentalna kolonija supova u Hrvatskoj

Vrijednost projekta hranilišta prepoznala je tvrtka dm i Javnoj ustanovi donirala za hranilište 35.000 kuna

U centru za posjetitelje Parka prirode Učka, 29. rujna održano je predavanje „Bjeloglavi supovi na Učki“. Biologinja u Javnoj ustanovi Park prirode Učka, Vesna Ahel, otkrila je najnovija saznanja i rezultate višemjesečnih istraživanja i praćenja, iz kojih je vidljivo da su se bjeloglavi supovi, nakon više od 100 godina vratili na Učku, kao stanovnici Parka, a ne samo povremeni posjetitelji.

Bjeloglavi supovi jedna su od četiri vrste strvinara koje žive u Europi, te jedina preostala u Hrvatskoj. Od brojne populacije koja se nekada gnijezdila duž cijele Jadranske obale, na 11 otoka i u Slavoniji, danas je preostalo samo oko 120 parova, koji se gnijezde na otocima Cresu, Krku, Plavniku i Prviću.

PRVO GNIJEZDO U JUŽNOM DIJELU PARKA

Do smanjenja populacije došlo je prvenstveno zbog smanjenja prirodnog izvora hrane za supove. Iz tog razloga, Javna ustanova Park prirode Učka, 2017. godine, uspostavila je hranilište za bjeloglave supove.

Prvenstvena namjena hranilišta bila je, redovnom opskrbom hrane postići reintrodukciju vrste tj. povratak gnijezdeće populacije na Učku. Od uspostave hranilišta, broj jedinki u Parku prirode Učka se povećava, a u proljeće ove godine otkriveno je gnijezdo bjeloglavog supa u južnom dijelu Parka, čime je osnovna misija hranilišta ispunjena. Učka je postala dom nove, mlade kolonije - jedine kontinentalne kolonije u Hrvatskoj.

DONACIJA ZA „RESTORAN ZA SUPOVE“

Vrijednost projekta hranilišta za bjeloglave supove u Parku prirode Učka prepoznala je i tvrtka dm, čiji su predstavnici prije predavanja uručili Javnoj ustanovi Park prirode Učka, donaciju u iznosu od 35.000 kuna. Donacija je namijenjena opskrbi hranilišta hranom.

U ovom trenutku, kada je redovita opskrba i neometan rad hranilišta od izrazite važnosti, sufinanciranje od strane donatora poput dm-a, koji prepoznaju vrijednost i značaj ovakvih projekata i njihov pozitivan učinak na očuvanje cjelovitosti prirodnog okoliša te bogatstva biološke raznolikosti i ekološke stabilnosti, izrazito je bitno za daljnji rad „restorana za supove“ i opstanak nove kolonije na Učki. Pogotovo u današnje vrijeme, u vidu sve češćih negativnih učinaka ljudskih djelatnosti na prirodu, uz klimatske promjene i pad bioraznolikosti, ovakav uspjeh i konkretan rezultat čovjekovih napora da pozitivno utječe na okoliš, dokaz su da su promjene na bolje moguće i da se trud isplati te se nadamo da će ovakvih projekata i vijesti u budućnosti biti i više.

IZLOŽBA PASA NA NOGOMETNOM IGRALIŠTU LOKVA

■ Piše: Radovan Trinajstić

Najljepši pudl, vajmarski ptičar i škotski terijer

Članovi Kinološkog društva Opatija uspješno su krajem rujna organizirali veliku Međunarodnu izložbu pasa CAC Opatija 2022. na lovranskom Nogometnom igralištu Lokva, gdje se već godinama održava ova jedinstvena i posebno zanimljiva izložba.

Brojni posjetitelji i ljubitelji pasa sa zanimanjem su razgledali prikazane pse kojih je ove godine bilo 270 iz 90-tak različitih pasmina. Bila je to prigoda da se i publika i vlasnici upoznaju s dobro znanim vrstama pasa, ali i s manje poznatim pasminama, što je ovu izložbu učinilo atraktivnom. Osim vlasnika pasa

s područja Hrvatske, na izložbi su svoje ljubimce predstavili i vlasnici iz Slovenije, Bosne i Hercegovine, Italije, Austrije, Norveške, Slovačke i Mađarske.

Sve pse su ocjenjivali službeno licencirani međunarodni kinološki suci: Franjo Kovačev, Željko Gajić, Zlatko Kraljić i Milan Milovanović.

IZBOR NAJBOLJIH I NAJLJEPŠIH

Izložba je počela izborom najboljeg psa unutar 10 FCI grupa. Tako su izabrani najbolji par pasa, najbolje uzgojena grupa, najljepši lovački pas, najljepši veteran, najljepši mužjak i ženka, najmlađi pas pasmine, najbolji autohto-

ni pas, čiji je izbor memorijalno bio posvećen u spomen preminulom Marku Sokoliću, istaknutom hrvatskom kinologu.

Tijekom održavanja izložbe upriličen je kratki nastup nekolicine članova AGILITY sekcije Opatijskog kinološkog društva, koji su zajedno sa svojim psima sportski savladali zadatke na postavljenim odgovarajućim spravama na posebnom poligonu. U revijalnom dijelu programa održano je natjecanje junior handling za djecu vodiča pasa mlađe dobi od 8 do 12 godina i starije dobi od 13 do 18 godina starosti.

PUL ZUBARA

Šal je Tonić zubaru da mu zname zub ki ga jako boli. Zubar je to lepo odbavil i mu govori: „Sada, Toniću, ne smete tri dani niš trdega jist na tu stran dokle meso malo ne zaceli.“

Kad mu je zubar dal račun, Tonić mu j rekao: „Eeee, moj dohtore, mi se pari da neću niš jist tri meseci...“

ŽENIDBA

Jedan dan pred večer govori muš žene: „Pozval san prijatela na večeru večeras“, a žena će vaje na to: „Ma, zač me nisi avizal? Nisan niš očistila, ni okruti nisan već tri dani oprala... frižider je prazan... ma zač si to storil bez da me pitaš?“

A muš će onako kalmo: „Aš ima namisle ovi dani oženit se pa da mu pokažen ča j brak!“

VA FARMACIJE

Prišal čovek va farmaciju i moli magistru da mu da jedan črni prezerativ. „Ča baš črni?“ pita ga magistra, a onda još kurijožo doda: „Ma zaš baš črni?“ A čovek se počeše zad uha i njoj rastumari: „Pred malo mi je umrl prijatel pa bin šal žene mu dat saučešće!“

ŠKALINI

Prišal je nonić dohtoru na pregled i mu poveda: „Vidite, dohtore, ča je to s manun. Sprtin se na prvu – dobro je. Na drugu tako tako, na treću nikako, na četrtu već ne moren...“

„A koliko imate let?“ pita ga dohtor: „Oveh dan ću napunit 75.“ reče nonić. Na to će dohtor: „Još ste vi dobar; ja iman duplo manje pa mi je i jena preveć!“

„Aj, moj dohtore, kad san bil mlad nisan računal da ću ostaret i ne moć po teh vražjeh škalinah prit va kuću!“

BRAČNI PAR

Jenu večer govori muš žene: „Znaš, ako se razbolin i umren ne znami mi veticu s prsta!“

„Ma ča to govoriš, prvo ću ja nego ti. Ala, pak, povedi mi zač si to rekao?“ kurijoža je žena.

„Zato! Neka Bog vidi da san već bil va pakle!“

MLADI

Jedan mladi zaljubljeni par se pogovara o budućemu živjenju. Divojka govori: „Znaš, kad se oženimo imet ćemo troju decu, morda i više...“

Mladić će kurijožo: „A kako to ti ponaprvo znaš koliko ćemo dece imet?“ Na to će ona: „Kako ne bin znala kad su već pul moje mater!“

UDRUŽENJE OBRTRNIKA
OPATIJA-MATULJI-LOVRAN-MOŠĆENIČKA DRAGA

POMOZITE NAM PRONAĆI NAZIV ILI IME NOVE NAGRADE

Udruženje Obrtnika Opatija, Matulji, Lovran i Mošćenička Draga poziva građane da predlože naziv / ime nove nagrade koju će Udruženje dodjeljivati obiteljskim obrtima koji posluju duže od pedeset godina.

- Želja nam je nagraditi obrte koji odolijevaju promjenama, izazovima i zubu vremena. Tradicija u obrtništvu je vrlo važna i pohvalno je kada mladi nastavljaju posao svojih očeva, djedova ili stričeva. Na području Liburnije ima dosta obrta koji posluju duže od pedeset godina te nam je želja odati priznanje i nagraditi sve koji nastavljaju tradiciju i ulažu u poslovanje, poručili su iz Udruženja obrtnika.

Naziv / ime nagrade se može sastojati najviše od tri riječi koje moraju biti vezane uz obiteljsku tradiciju obrtništva. Najbolji prijedlozi će se prigodno nagraditi.

Prijedlozi naziva / imena mogu se poslati na mail uo.opatija@hok.hr do 31. prosinca uz navođenje imena, prezimena, adrese i kontakta (mail adresa i telefon).

Iz Udruženja obrtnika Opatija pozivaju i sve obrtnike koji ulaze u ovu kategoriju ili znaju nekog tko odgovara kriterijima, da jave u Udruženje na:

telefon: **091 127 26 92** ili e-mail: uo.opatija@hok.hr

Lovranska izložba pasa završila je revijom svih pobjednika deset FCI grupa kako bi se izabrala tri najljepša psa kao ovogodišnji pobjednici CAC Opatija 2022. Prvo mjesto pripalo je psu pasmine standard pudl vlasnice Loredane Santarossa, drugo mjesto osvojio je vajmarski ptičar kratke dlake vlasnice Marije Plenković, a treće mjesto osvojio je škotski terijer vlasnice Andreje Gavranović.

Program izložbe pasa uspješno je ostvaren uz predviđeni program unatoč kišnim oblacima koji su na sreću svih sudionika ostali samo na prijetnji. Brojni volonteri, članovi Kinološkog društva Opatija i Organizacijskog odbora uspješno su odradili i ovaj zahtjevni zadatak.

Mića barka

Maja Tomažič Jakumatović

Mića mi barka
drvena
ostala!
Milica se j zvala!
Nono ju je redil,
pitural,
vukal i veslal.
A onda ju
jednog dana,
mome tati dal.

I dok san mića bila
Milica nas okolo
po moru j vozila...
Onda san ja z tatun
navigala
i Milicu
z velon barkon peljala...

I da špjegan sada:
Milica je barka
po mojoj none
ime dobila,
a vela se
po mene
Maja zove!

I sada Maja
Milicu peje!

Glasilo Općine Lovran
Godina XVI – izlazi povremeno

LOVRANSKI LIST

Izdavač: Općina Lovran
Ulica m. Tita 41, 51415 LOVRAN

Za izdavača: Bojan Simonič

Naklada: 2000 primjeraka, ISSN 1845-9609

Glavna urednica: Silvana Stiglić

Uređivački savjet: Cvjetana Miletić (predsjednica),
Silvana Milotić, Radovan Trinajstić, Slavko Sekulić,
Elvira Jović Ban

Fotografije: David Kurti, Radovan Trinajstić

Dizajn i grafička priprema: Arial

Tisak:

NOVAX - Saša Jeletić, Lara Miljak
43. istarske divizije 1/8, Lovran
Tel: 051/292-266, www.novax.hr

novax
DESIGN • WEB • PRINT